

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

Quibus animi affectibus, pietatisq[ue] operibus devotio erga Virginem Deiparam sit exercenda, & peculiariter de amore, reverentia, congratulatione, atq[ue] fiducia erga eandem. Cap. 36.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46853)

QVIBVS ANIMI AFFECTIBVS, PIETATISQVE OPE-
ribus deuotio erga Virginem Deiparam sit exercenda, & peculiariter
de Amore, Reuerentia, Congratulatione, atque Fidu-
cia erga eandem.

CAPVT XXXVI.

SYMMARIVM.

- Formula offerendi se beatissima Virgini Deipara
num. 1.
Ad amorem erga Deiparam quæ nam permoue-
ant num. 5.
Ad reuerentiam erga Deiparam, quæ nam exci-
tent num. 8.
Congratulatio erga Deiparam exercenda nu. 14.
Ad fiduciam erga Deiparam quæ nam excitent
num. 19.
- VARIA BENEFICIORVM EXEMPLA.**
quibus Deipara suam erga nos benignitatē de-
clarat & nostram in ipsâ, alijsq; rebus in se
fiduciam excitat num. 24.
- De primo beneficiorum genere, quod est se inuio-
cantibus obem imperare, ibid.
- S. Catharina Suecia singulas actiones, breui ad
Deiparam precatiuncula auspiciatur, ex
vita eiusdem, ibid.
- De secundo beneficiorum genere, quod est ab hosti-
bus inuisibilibus, & visibilibus iutari nu. 25.
- Complures ad inuisibilem, & visibilem hostiū
impugnatione Deipara inuocatione liberati,
ibid.
- De tertio beneficiorum genere, quod est peccatores
ad penitentia sacramentum perducere num.
28.
- Penitentia sacramentum complures Deipara ope
sunt consecuti, ibid.
- De quarto beneficiorum genere, quod est à certo
interitu seruare n. 30.
- Mulier ab imminente nece per Deiparam erepta
ex Sigeberto, ibid.
- Miles Deipara beneficio à fornacis incendio præ-
seruatur, ibid.
- De quinto beneficiorum genere, quod est à multi-
plici vita discrimine eximere num. 31.
- Complures Deipara ope vitæ discrimine exem-
pti, ibid.
- De sexto beneficiorum genere, quod est in rei fami-
liari inopia subleuare num. 35.
- Deipara beneficio Annona egentibus Monachis
subministrata ex Gregorio Turonensi ibid.
- Mercator ad inopiam reductus sub Deipara fide-
iussione pecuniam à Iudæo accepit, quam ope
Deipara præscripta sibi restituit ex Dionysio
Carthusiano num. 34.
- De septimo beneficiorum genere, quod est sterilita-
te laborantes prole donare num. 35.
- Aliqui sterilitate laborantes filios, eosq; sanitate
præclaros Deipara munere susceperunt, ibid.
- De octavo beneficiorum genere, quod est à perse-
cutionum molestiis eripere num. 36.
- Cisterciensium Ordo in sua immunitate ab Inno-
centio III Deipara monitu conseruatur n. 38.
- Cistercienses ab exilio per Imperatorem intentio
liberantur num. 39.
- De nono beneficiorum genere, quod est in rebus
etiam paruis benigne exaudire num. 40.
- Deipara etiam in rebus suis paruis suos clientes ex-
audire non dedignatur ex Gregorio, & ex Tho-
ma Cantuariensi, ibid.
- De decimo beneficiorum genere, quod est ingenis
rudibus conscientiam conferre num. 41.
- Hermannus Contractus sacrarum scripturarum
scientiam à Deipara consequitur ibid.
- Rupertus Tuisiensis Deipara fauore doctissimus
euidit num. 42.
- Albericus Magnus Deipara beneficio ingenij acce-
men in conscientia est adeptus num. 43.
- De undecimo beneficiorum genere, quod est mar-
tyres confortare num. 44.
- Deipara confortatrix sanctorum martyrum Theo-
dori, & Theophania, ibid.
- Andreas Chiis in suis pro Christi fide tormentis
Deipara inuocatione victor euadit num. 45.
- De duodecimo beneficiorum genere, quod est in o-
mnibus necessitatibus præsto esse num. 46.
- Deuotio beatiss. Virgini à periculis liberantur, ibid.
- P** Kopolitus in superionibus capitibus
ijs, quæ nos ad deuotionem erga Dei-
param excitandam permouere possunt,
reliquum est, ut de affectibus, quibus hæc
deuo-

S. Thom.

Deuotio
erga Vir-
ginē quid
sit, & qui
bus actib.
constet
3. Reg. 10.

deuotio continetur, quæ corde, ore, & opere est exhibenda, petra tēmus. Deuotio igitur erga Deiparam Virginem similitudine quadam, & analogia ad ea, quæ de deuotione erga Deum tradunt Theologi; & præsertim D. Thom. 2. 2. q. 28. art. 1. explicari potest: quare videtur esse actus voluntatis promptè ea faciendi, quæ ad Virginis obsequium spectant. Hæc porro deuotio sex actibus erga Virginem partim interioribus, partim exterioribus constare videtur, Amore, Reuerentia, Congratulatione, Fiducia, Virtutum eius imitatione, Obsequio; atque hi sex illi gradus esse videntur, per quos ad Thronum Salomonis eburnium, hoc est, ad Virginem per eiuſmodi Thronum vt cap. 2. dixi adumbratam, aſcendebatur: his enim sex actibus quasi gradibus propius ad Virginem accedimus. videntur etiam esse quali lex odoratæ herbæ, seu frutices, ex quorum succo, vel oleo hoc deuotionis erga Virginem veluti unguentum conficitur, quo delibuta anima in Dei obsequio hilarior, ad excutiendum torporem promptior, & ad bona opera alacrior redditur. De his eodem ordine agendum in singulis autem nonnulla, quæ ad ea comparanda, vel in praxim deducenda nos iuuare poterunt, tradenda curabimus.

Quoniam verò multa tractationi huic vitia toti præſenti opere inſperſimus; idè ea repetenda non duximus, rerum tamen capitibus indicatis, lectorem ad ea remittimus.

Psalm. 47
Dauid in
uita: om-
nes ad Vir-
ginis deu-
otionem.
Mediatio
virtutum
Virginis.

2. Sanè in Plal 47. cuius initium est: *Magnus Dominus, & laudabilis nimis in Ciuitate Dei nostri.* Dei potentia, ac bonitas in Deipara, vt dixi cap. 5. sub typo Ierusalem Ciuitatis Dei prædicatur; & cum Dauid multa de Virginis laudibus pronunciaſſet; tandem ad deuotionem erga Virginem omnes hortatur: & ex affectibus, quos commemorauimus, nonnullos attingit verbis illis: *Circumdare Sion, & complecti mini eam, narrate in Turribus eius. Ponite corda ueſtra in virtute eius, & diſtribuite domos eius, vt enarretis in progenie altera, quoniam hic est Deus, Deus noſter in æternum:* ac ſi diceret, circumdare hanc Dei myſticam Ciuitatem, eam obueſtendo, & ſingula quæque illius accuratè contemplerimini: eamque amore, atque ex in-

Amor
Virginis
excellētia
aliis præ-
dicanda.

timis præcordiorum affectibus cõplectimini; quin & cæteris hominibus de Turribus eius, nimirum de Virginis dotibus, atque heroicis donis, inſtar Turrium excelſis, atque mu-

nitis narrate, eamque omnibus prædicare, vt eam omnes agnoſcant, diligant, venerentur: *Ponite corda ueſtra in virtute eius*, hoc est, magnam cordium ueſtrorum fiduciam, atque ſpem in potentia, ac robore huius celeſtis Ciuitatis ponite, & collocate: *Radix porro omnium Virginis magnalium indicatur in verbis illis; quæ ſubnectuntur: Quoniam, inquit, hic eſt Deus, Deus noſter in æternum: quoniam ſcilicet ipſe Chriſtus, qui ex ea carnem ſuſcepit, qui in ea habitauit, qui eam magnificare voluit, eſt Deus noſter in æternum.* In eam Ciuitatem deduci optabat Dauid cum diceret *Psalm. 59. Quis deducet me in Ciuitatem muniam;* ad hanc properemus, & nos eadem Virgine duce, caueamusque ne, ex ijs ſimus, qui propter ſummam in rebus ſpiritualibus deſideriam, atque torporem, per exiguum erga Deiparam pietatem habent, nec ei ſe commendate ſtudent, de quibus illud *Psalm. 106. Viam Cruciatie Habitaculi non inuenerunt, & illud Psalm. 105. Pro nihilo habuerunt Terram deſiderabilem,* dici poteſt: Deiparam enim Terram eſſe ſanctam, & Deſiderabilem, ex qua orta eſt veritas, & iuſtitia, teſtatur Georgius Nicomediensis orat. de oblat. Deip. idque meritò: ab omnib. enim fuit ab initio miſericè deſiderata, vt c. ſuperiori dixi, cuius ſpeciem Deus ipſe *Psalm. 44. concupiuit: caueamus ergo ne ex numero iſtorum inſipientium ſimus, qui theſaurum ab omnibus expeditum, & deſiderabilem pro nihilo habentes, ex eo fructum quem poſſent, vberimum capere negligunt.*

3. Verum enim verò illud præmonendum in Deiparis primis videtur, vt is, qui deuotionem erga Virginem amplecti cupit, ſemel quali ſolemniter in celebri aliquo Virginis Templo ſi commode fieri poterit, coram eius Imagine ad pedes ipſius Virginis in cœlo exiſtentiſ, cogitatione ſe ſtatuat, inuocatis quali teſtibus huius actus, & per preces auxiliariſ ſanctis Angelis, præſertim ſanctis Michaelè, Gabriele, Raphaelè, Angelo item ſuo cuſtode, ſanctis præterea illis, quibus peculiariter eſt aliqua ratione affectus, præſertim ſanctis Ioachimò, & Anna Virginis parentibus, ſancto Iosepho ſponſo, ſancto Ioanne Baptiſta, ſanctis Petro, & Paulo, ac Joanne Euangelista, ſancto ſui nominis, ſanctis item illis vbis Patronis, ſibi que omni affectu Virginem deligat in patronam peculiariſ, ſemetipſum ei offerat, firmiterque ſtatuat, ſe

Fiducia

Radix

ſancti

Virginis

Psalm. 11

Psalm. 106

Psalm. 105

Georgius

Nicomediensis

Orat. de oblat.

Deip.

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

Psalm. 44

atque illos se, quibus deuotionem erga Deiparam contineri diximus, exercere: nimirum se eam uoce in posterum dilectorum, ueneraturum, eidem de bonis eius gratulaturum in ea secundum Christum suam fiduciam collocaturum, eam pro uiribus imitaturum, ei denique aliqua obsequia exhibiturum, & ad particularia ueniendo, consideret, in quibusdam uirtutibus tam imitabitur, & quam obsequia ei deferret, simulque eam enixe oret, adhibitis dictis Angelis, & Sanctis intercessoribus, ut sui patrocinium suscipere dignetur usque ad horam mortis, qua se filio suo sistat: poterit autem recitare sequentem, uel similem oblationem, atque ex ea die uirginem sanctissimam peculiari ratione, ueluti suam singularem Dominam, & Aduocatam recipiat, & in suis necessitatibus confidat ad eam confugiat: quam oblationem quotidie, uel salutem in diebus festis eiusdem uirginis renouate poterit.

FORMVLA OFFERENDI SE BEATISSIMA VIRGINI DEIPARA.

SANCTISSIMA Virgo Dei Genitrix MARIA, Ego N. licet uidecunque indignissimus, qui in numerum seruorum tuorum recipiar: sic tamen pietate tua admirabili, & impulsus tibi seruiendi desiderio, eligo te hodie coram beatis Archangelis Michaeli, Gabriele, & Raphaeli, Angelo item meo custode, & coram sanctis Ioachim, Anna, Iosepho, Joanne Baptista, Petro, Paolo, Joanne Euangelista, & coram sanctis NN, & curia cœlesti uniuersa, in meam peculiarem Dominam, Patronam, ac Matrem firmiterque statuo, ac propono me tibi ex hoc tempore semper obtemperaturum, ac fideliter famulaturum, atque ut ab alijs quoque tibi seruiatur, pro uiribus meis effectuum A te ergo Mater pijsissima, per sacratissimum filij tui Iesu Christi Domini nostri, qui pro me effudit sanguinem: peto suppliciter, ut me in numerum tuorum deuotorum ascribere, & in seruam tuam perpetuum admittere digneris. adis mihi in actionibus meis, gratiamque mihi à filio tuo impetres, ut in cunctis meis cogitationibus, uerbis, & operibus, ita me geram, nihil ut unquam tuos, tuique filij oculos offendam: ac memor sis mei nec me deserat in hora mortis meae. O clemēs, o pia, o dulcis Virgo MARIA. Amen.

4. Ut autem hanc oblationem, qua uirgini Deiparę nos deuouemus, ante plures annos in fodalitijs B. uirginis, quę in domicilijs Societatis Iesu habentur, usurpatam, receptam aliquo ueterum exemplo confirmamus, antequam hoc loco id, quod Cæsarius lib. 7. mirac. cap. 39. de Waltero de Bimbach uir potenti, ac nobili, & Ducis Louanij consanguineo, qui in sæculari militia satis strenuus, celebre nomen erat consecutus, scribit his uerbis: *Ualterus, inquit, sanctam Dei genitricem ab ipsa pueritia capere innocere. Et ex intimo cordis affectu diligere, atque ieiunijs, elemosinis, & missarum celebrationibus honorare. licet enim corpore deditus esset torneamentis: corde tamen totus erat in obsequio B. uirginis.* Deinde cum nonnulla Deiparę in eum beneficia narrasset Cæsarius, subiicit: *Considerans, inquit, Ualterus adhuc in sæculo positus tanta circa se B. Dei Genitricis beneficia: intantum in illius amore accensus est, ut in quadam paupere Ecclesia in eius honore dedicata, confecto Sacerdote Funs collo suo inuento, seruum globa se illi super Altare, offerret, soluens singulis annis sensum de capite suo, quantum serui originarij soluere consueuerunt: Et quia propter honorem Regina cœlestis se tam ualde humiliavit, ipsa suum dilectum ualde glorificauit.* hæc Cæsarius. Quę poro beneuolentię signa Deipara huic Waltero antea ostenderit, colligere licet ex quadam re planè admirabili, quam Cæsarius eodem loco recenset; *Cum, inquit, quodam tempore inter multos Ualterus stans, missam audiret, Sacerdos ut in canone calicem leuauit, crucem auream sub eius pede conspexit, cui annexa fuit cartibula hæc continens uerba: Crucem hanc defer ex parte mea, (MARIA) scilicet matris Christi amico meo Waltero misit prope Bimbach, quam cum Sacerdos legisset post completionem missæ, pulpitem ascendit, & clamauit, est ne aliquis hic miles, qui uocetur Ualterus de Bimbach? respondentibus quibusdam, Ecce isto est, Sacerdos eum seorsum duxit, crucem porrexit, & ubi illam inuenerit, uel quia miseris inimicus: quam latus suscipiens, in cœnobio Hemmenrode postea conuersus, eam Abbati resignauit, & infra, cuius crucis aurum tantum est fulgoris, ut omne aurum in eius palleat comparatione. hæc Cæsarius.* Hic poro Ualterus non solum Cisterciensem Ordinem in Monasterio, quod Hemneide dicitur ingressus est, ubi Cæsarius eiusdem Cœnobij Monachus, qui hæc litteris mandauit, eum familiariter cognouit.

Exemplum
Ualteri
de Bimbach
Cæsarius.

Idè à Deipara
cruce
aurea donauit.

R r r

Fiducia
Bacis
Vergo
Pfal
Pfal
Gerrin
Ducim
Pfal
Dran
Virgini
Vergo
Vergo
Vergo
Vergo

gnouit: sed etiam ibi vitam duxit sanctitate; & erga Virginem pietate conspicuam. tandem Dei Genitricem eam: vocante transiit ad patriam, miraculorum signis, quæ loco citato recensentur post obitum clarus.

A. D. AMOREM ERGA DEI-
param, qua nam promouent.

Amor. erga Virgine quomodo excitatus.

Primo, quia mater est Christi.

Luce. 5.

Bonauent.

S. Ildesons.

AM ad actus, quibus eius. constat deuotio veniens. Primum igitur omnium erga Virginem sanctissimam sincerissimus, ac feruentissimus excitandus est amor. Ad quod conferent plerumque in superiori capite adducta, sed peculiariter, quæ sequuntur, nobiscum seruo reuoluemus. Primum eam matrem esse Christi Domini nostri, à quo, & per quem omnia bona nostra accipimus. quod si Christum, ut par est, summè diligimus, secundum ipsum eius Genitricem magno amore complecti debemus: nam & in humanis si quis vnice aliquem diligit, & ut quidquæ est dilectio coniunctissimum: ita maxima beneuolentia complectitur. imò Virg. sancti. Christi mater eiusmodi est, ut sine vici consortio sola de Spiritu sancto eum conceperit, & per eam Dei misericordiam susceperimus. & quia Christus redemptio nostra ex demonis tyrannide nos eripuit. Patri reconciliavit, suumque corpus augustissimum in utero Virginis formatum in cibum tradidit nobis in Eucharistie sacramento: Ideo & Virginem per quam Christum accepimus, hoc etiam nomine summo studio diligere, complectique par est. Ideo sanctus Bonauentura in Lytanijs beate Virginis, sic eam inuocat: *Sancta Maria super omnes diligentius amanda. & iterum Super omnes excellentius magnificanda.* Huc spectant, quæ c. 3. vberius dixi de corpore Christi in utero Virginis concepto, quod in Eucharistie sacramento nobis exhibetur, & quæ cap. 17. 27. & 28. differimus, quæ scilicet ratione Virgo Christum gignendo ad salutem nostram sic cooperata, & cap. 22. quo modo Deipara per Christum filium suum tortuosi demonis caput contineat. Sanctus Ildesonsus sermone primo de Assumptione cum recensisset admirabilem filij Dei in Virginis utero incarnationem integra matris virginitate, ex figura Rubi, quem Moyses

vidit incombustum; omnes ad Deiparæ patrociniū implorandum, eiusque laudes inuitat; Sed quia, inquit, laudare dignè nequimus beatam Virginem, quia inferior est ea nostra laus, vobis notemus, & amemus quantum possumus. ita Ildesonsus.

Secundò, Virgo Deipara summo opere à nobis est diligenda, quia mater nostra esse dignatur, & tanquam mater nos benigne complectitur, matrisque erga nos manera egregie præstat, quod cap. 27. 28. & 29. plenius probauimus, vbi triplici nomine matrem nostram dici, matrem etiam viuensium appellari ostendimus, cuius deuotio, ut superiori capite diximus, signum est prædestinationis.

7. Tertio, Virgo sanctissima amat nos misericordè, ut cap. 29. vberius ostendimus, quæ de re Petrus Damianus sermone 1. de Nat. uirg. Scio, inquit Domina, quia benignissima es, & amas nos amore inuincibili, quos in te, & per te filius tuus, & Deus tuus summa dilectione dilexit: imò ipsa sibi deuotos peculiariter diligit, iuxta illud Prouer. 8. Ego diligentes me diligo. Et quoniam amor non nisi amore reuenditur, ideo eam redamare pro virili studuimus.

Quandò, ad Virgineam amandam nos impellunt plurima, eaque maxima beneficia, quæ iugiter in nos conferunt tanquam Mater misericordis, & totius humani generis Aduocata. ut toto hoc opere probauimus, præsertim c. 16. vbi ostensam esse Matrem misericordis, & cap. 10. vbi pariter probauimus esse hominum aduocata; & cap. 20. vbi egi de multis ad peccatorum penitentiam, & Dei amicitiam Virginis beneficio reuocatis, & cap. 24. & 25. quod nos contra demonem egregie iuuat, ac tutetur, quæ omnia ne ingrati plane sumus, amorem erga Virginem postulant maximum.

Quintò, si obiectum amoris est bonum, ut sanctus Thomas 1. 2. quæst. 72. declarat, insignis Virginis præ omnibus puris creaturis sanctitas eam dignam facit, quæ ab omnibus summo opere ametur. Quare Ecclesia in officio Virginem alloquens, illud ei accommodat: *In odorem vnguentorum tuorum currimus,* hoc est ad fragrantissimas tuas virtutes cursu pertrahimur: *Adulescentula,* hoc est animæ deuotæ dilexerunt te nimis. Si enim aios Dei seruos propter eorum sanctitatem amore prosequimur: quanto magis eam, quæ præ cæteris est sanctissima, & præcipuum Dei

Exod. 31.
1. p. sal.
Cant.
Exer.
corru.
Virg.
amar.
S. Ger.
Epi.
Hun.
Aleg.
S. An.
nus.
Aleg.
mobi.
gab.
Virg.
amor.
aliqu.
peren.
bus.
Caro.
stius.
Brig.
Specu.
Exer.
Dico.
B. Vir.
quid.
dam.
mole.
in ex.
mo v.
temp.
liber.
S. An.
nus.
Dico.
Singularit.
amat Pa.
giam.
Dei

Deidolis prædita, vt cap. 4. §. 6. & 12. copio-
sè diximus; à nobis omni affectu erit diligenda
imò ipse Deus ex Psal. 44. *Concupiuit deo-
coram eius;* & ita illam diligit, vt Cant. 4. *suum
amorem metaphora vulneris explicet: Vul-
nerasti, inquit, cor meum soror mea sponsa:* quo
autem amore plerique erga Virginem flagrant,
ex superiori capite facile colligi potest,
aliqua tamen exempla hic attexere non gra-
uabor.

Psal. 44.
Cant. 4.

Exempla
votum qui
Virginem
amarunt.

S. Gerad.
Episcop. in
Hungaria

Alensu.
S. Antoni-
nus.

Alexand.
Alensu.

Alensu.
vbi ne-
gabat per
Virginem
amorem
aliquid
perenti-
bus.

Carolus
filius S.
Brigitte.

Specul.
Exempl.
Deuotus

B. Virgini
quidam à
dæmonum
molestiis
in extre-
mo vita
tempore
liberatus.

S. Antoni-
nus.

De S. Gerardo Martyre, & Episcopo Cana-
diensi in Hungaria apud Sorium 24. Septem-
bris hæc legimus: *Si quis, inquit, rem ab ipso
uentam petret per nomen Matris Christi, mox eo
audito lachryma perfundebatur, & riuum in gra-
tiam humanissimè recipiebat, Alexander Alen-
sis, vt scribit S. Antoninus 3. part. hist. tit. 24. c. 8
§. 1. cum esset insignis Doctor Parisiis, & ex
singulari ad Virginem deuotione, nihil se ne-
gaturum eius amore quidquam postulanti vo-
uisset, à quodam Fratre ex ordine Minorum,
Virginis amore rogatus, vt illum Ordinem
ingrederetur, quamuis tanta, & tam inopina-
ta petitione teritus: à Deo tamen intus per-
motus, se id illico facturum statim respondit,
idque Virginis amore & opere præstitit; & ordi-
nem illum mirum in modum sua doctrina
illustrauit. Quantum autem profuerit Carolo
filio S. Brigitte, in vita sua dilex. esse Virginem,
declarauit singulare beneficium, quod à Vir-
gine in morte accepit, cum à dæmonis tenta-
tionibus eum protexit, ac liberauit, quod supra
cap. 24. retulimus, & infra in hoc capite refe-
remus.*

De quodam etiam Religioso B. Virginis
studio narratur in speculo exempliorum dist.
9 exempl. 84. cum in extremo vite sue ex a-
B. Virgini spectu duorum terribilium dæmonum, qui ad
eum rapiendum parati erant, pra timore ita
extra se factus esset, vt horribiliter clamans di-
xerit: *Maledicta hora, in qua religiosus factus fui:*
mox adueniente Virgine beatissima, effugatis
dæmonibus, ea visa, spè de sua salute concepit,
& serena facie dixit: *Benedicta hora, qua intraui
in ordinem, & benedicta Mater Christi, quam
semper dilexi:* quæ cum narraisset fratribus, qui
coram astantibus, & cum lachrymis pro eo ora-
bant, feliciter quieuit in Domino. Hoc ipsum
refert sanctus Antoninus 3. part. histor. tit. 23.
cap. 1 §. 6. & addit Religiosum hunc fuisse ex
Ordine Prædicatorum in Anglia, vocatumq;
Alanum.

S. Hedwigis Ducissa Poloniæ, vt in fine eius
vite apud Sorium 15. Octobris habetur, cre-
bro Imaginem quandam Desparæ apud se
ferte viuens solebat, & cum ea tumulata est:
quæ tribus digitis sinistrae manus moriens, ita
eam strinxerat, vt commodè inde auelli non
posset. sed anno 1263. post 25. fere annos ab
eius obitu, referato sepulchro, cum ossa facii
corporis transferenda eleuantur, consum-
ptis carnibus, & membrorum compage soluta,
tres illi digiti inuenti sunt prorsus inte-
gri, & incorrupti, & intra illos Imago Despa-
ræ: cerebrum quoque inuentum est recentissi-
mum, & ex capite liquor instar olei suavissimi
odori erumpebat, quæ amorem, ac deuotio-
nem eius erga Virginem Deo maxime gratam
fuisse testantur.

S. Hedwigi-
s Ducissæ
Poloniæ
Suaris.

Eiusdem
cerebrum,
ac digiti
tres in Des-
paræ ho-
noris post
obitum in
corruptis
seruantur

AD REVERENTIAM ERGA
Desparam: qua nam exci-
tant.

SECUNDVM quod ad Virginis deuotionem
spectare diximus, illud est, vt & reueren-
tiam, & honorem tum corde, tum corpore ei
exhibeamus quàm maximum: licet autem in
rigore reuerentia ex sancto Thoma 2. 2. qu.
103. artic. 1. ad 1. non sit idem, quod honor;
tamen in nostro proposito in idem fere reci-
dunt. Reuerentia enim ex 2. 2. quæst. 81. art. 3.
ad 2. & quæst. 104. art. 2. ad 4. directè respicit
personam excellentem. Honor autem ex eo-
dem 2. 2. quæst. 103. artic. 1. est quoddam si-
gnum, & testificatio excellentiæ eius, qui ho-
noratur. imò ex Diuo Thoma reuerentia est
primò motiuum ad honorandum aliquem,
vel ore pronunciendo excellentiam eius, vel
corporis inclinatione, muneribus, imaginibus,
& huiusmodi alijs. Aristoteles verò in 1. Rhe.
Aristote-
les quid de
honore
dicat.
nor, inquit, *benefica estimationis est signum:*
honorantur autem merito. Et quidem in
primis, qui beneficium dederunt, & qui bene-
ficium dare possunt; beneficium vero est, quod
pertinet ad salutem, & ad ea, qua causa
sunt, vt simus, aut ad diuitias, aut ad aliquid
aliorum bonorum, quorum non est facili compa-
ratio, aut omnino, aut in eo loco, aut aliquando:
multis enim ex rebus etiam, qua parua videntur,
honorem adipiscuntur. Verum loca, & occasiones

Deuote-
rentia er-
ga Virgi-
nem.
S. Thom.

Reueren-
tia, & ho-
nor quid
sint.

D. Thom.

Aristote-
les quid de
honore
dicat.

Honor quibus rebus exhibetur

Virgo praecipua reuerentia digna.

3. Reg. 2.

S. Bernardinus.

Eccles. 3.

Damasc.

Hippol.

August.

Bernard.

Eccles. 15.

causam afferunt. Partes autem honoris sunt sacrificia, monumenta, & veribus, & sine veribus praeiudicia, luci, praefessiones, sepulchra, statuae, vicus publici, & quibus Barbari videntur, ut adoratio-nes, conspectus emutationes, munera quae apud singulas gentes pretiosa sunt. haec Aristoteles: quibus verbis docet rationes, quae ad honorem alicui impendendum movent, & quibusnam rebus honor exhibeatur, de quibus infra ca. 37. vbi de obsequiis erga Virginem agemus.

9 His positus perspicue apparet quantum honor, quantaque reuerentia Deiparae sit exhibenda, quam Christus ipse in terris olim sic honorauit, ut ei subditus esse voluerit; & nunc in caelis honorat cum ad dexteram suam eam collocarit. quod longe ante figuratum videmus 3. Reg. 2. in Bethabea matre Salomonis, cui Salomon ad se venientem omni honoris significatione occurrit, eamque dignissimo loco excepit. sic enim de Bethabea legimus: Surrexit Rex in occursum eius, adorauitque eam, & sedit super thronum suum, positusque est thronus matris Regis, qua sedit ad dexteram eius: quae omnia figuram fuisse honoris, quem Deiparae debent Christus, docet sanctus Bernardinus Senensis tomo 3. sermone 11. artic. 2. eaque singillatim expendit. & cap. 2. peculiariter adinuenit verbis illis: Adorauit eam, significati reuerentialem filialem, qua matrem dignissimam Christus honorat. scimus enim illud Eccles. 3. Sicut qui thesaurizat, ita & qui honorat matrem suam. quod a Christo Domino minime est praetermissum in sanctissima matre sua; quam ut ait Damascenus oratione 1. de dormit. Christus bonus legislator, etiamsi legi minus sit subiectus; legem tamen, quam ipse de parentibus honorandis sanxit, explens honorat. & Hippolitus oratione de sanctificatione: Qui dixit, inquit, Honora patrem, & matrem, ut decretum a se promulgatum obseruaret, omnem gratiam matris, & honorem impendit. Idem habet Augustinus libro de Assumpt. tomo 9. Ad benignitatem, inquit, Domini pertinet, matris seruare honorem, qui legem non seruare uenerat, sed adimplere. Bernardus sermone 1. de Assumptione: Quis non credas Dei filium honorare matrem? ideoque potest Deipara merito appellari Mater honorificata. Adhaec in Ecclesia militante eam honorat, cum tota Templi ei dicari, totaque per eam miracula, ac beneficia confert voluerit: ut nemo sit, qui se abcondat a calore eius, Quare Georgius

Nicom. orat. de oblat. Deiparae: Quis honor, inquit, exhiberi poterit puritati Deiparae ex aequo respondens, cuius amore captus opifex, ex ea solum construxit tabernaculum, in quo minime recusauit habitare: in quo paterna voluntas est impleta? Quam gloria ei poterit tribui pro merito, cuius superiorem gloriam praeter se ostendens creator? O donum, quod nullo potest honore, et par est, affici haec Georgius.

10 Hanc reuerentiam, quam Deiparae debent diximus, declarasse videtur Iacob Patriarcha Genes. 28. cum euigilans de somno, in quo scalam illam a terra ad caelum vique protensam, Angelos item ascendentes, & descendentes per eam, ipsumque Dominum scalam in sinum suum viderat, pauens praedivinitate in miranda haec verba prorupit: Quam terribilis est locus iste? cuius rationem subiicit: Verum non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta caeli. quasi dicat iuxta Interpretum sententiam, & praesertim Bernardi sermone 6. de Annivers. Eccles. locus Bernardus iste est omni reuerentia dignus, quem Deus ipse sua quoque praesentia dignatur, cum sit domus Dei, & porta Coeli. Quamuis autem locum hunc Rupertus libro septimo Commentariorum in Genes. capite 24. Ecclesiam Christi, quae erat futura: Bernardus vero loco Bernardus citato sacra Christianorum Tempora praedignata velint; tamen & ipsam Deiparam per locum illum terribilem praecipue quoque intellectam nemo inficiari poterit, qui attentè perpenderit eam esse domum Dei, in qua Deus singulari modo praesertim alijs omnibus habitauit, ut patet ex ijs, quae diximus capite quinto eamque per hanc scalam Iacob ex Andrea Cretensi, & Damasceno esse adumbratam, & ab alijs Patribus Scalam Coeli: Portam item Coeli appellatam, quae omnia capit. 16. ostendimus. Quare Andreas Cretensis oratione 2. Haec est, inquit, porta Coeli, de qua Iacob dixit: Quam terribilis est locus iste? verum non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta caeli. Cum ergo Deipara propter singularitatem Dei praesentiam in eius utero, atque in eius anima praesertim omnibus alijs sit locus ille a Patriarcha Iacob terribilis vocatus; idcirco magna religione, & omni reuerentia, ac tremore colenda est. Verum, quae peculiariter ad hanc erga Virginem reuerentiam nos excitare possunt, multa sunt.

11 Et primum quidem reuerentiam Virginem debemus propter summam eius dignitatem,

Ejus dignitas, quia mater est Dei. Th. 8. Mayo. Sap. 8.
 tatem, qua mater est Dei; ratione cujus habet quandam dignitatem infinitam ex Divo Thoma 1. part. quaest. 25. artic. ult. ad 4. & ex alijs, ut dixi capit. 5. ita ut merito ex Mayrone sermone de creatione animae Virginis ei accommodetur illud Sap. 8. *Generositate[m] ejus glorificat contubernium habens Dei*; ideoque etiam ex 2. 2. quaest. 103. artic. 4. ad 2. maxima ei reverentia debetur ex affinitate, quam habet ad Deum: ut propterea hyperdulia, quae est potissima species duliae, ei conveniat, quod docent Theologi, ut videre est apud Bonaventuram in 3. distincti. 9. artic. 1. quaest. 3. Gabriel. lect. 49. in canonem, & alios. ideoque etiam sedet à dextris filij, & supra omnes puras creaturas evecta, separatam ab alijs facit hierarchiam, ut dixi capit. 6. Huc spectant illa, quae Virgini tribuuntur epitheta, quibus tanquam aliquod sacrosanctum omni veneratione dignissimum appellatur. exempli causa Templum Domini, Tabernaculum foederis, Arca testimonij, de quibus plenius supra c. 5. diximus. Quocirca Bonaventura in 1. sentent. distincti. 44. in exposit. text. *Tania*, inquit, *fuit Desparat[is] dignitas, ut si omnes creaturae quantumcumque ascenderent in gradibus nobilitatis, essent praesentes, omnes deberent reverentiam Matri Dei.* Quod si Apostolus 2. Corinth. 3. ex comparatione Moyli Apostolorum dignitatem, legem Evangelicam, & Christum praedicantium, & habentium spiritus primitias, ita commendat. *Quod si, inquit, ministratio mortis littera deformata in lapidibus fuit in gloria: ita ut non possent intendere filij Israel in faciem Moyli propter gloriam vultus ejus quae evasuat, quo modo non magis ministratio spiritus erit in gloria.* quanto potiori iure supra omnes erit in gloria illa, quae Christum torius Evangelicæ gratiae fontem de suis visceribus concepit, & mundo eum edidit? quanta igitur erit illi reverentia, quantus honor ab omnibus exhibendus?

Secundo, reverentiam Virgini debemus, quia mater nostra esse dignatur piissima, & benignissima (ut cap. 17. & sequen. ostendimus) matri autem, & tali, ac tantæ matri à filijs singularis honor, & reverentia debetur, ut satis constat Exod. 20. Honora patrem tuum, & matrem tuam, quod apud Ephes. 6. est mandatum primum in promissione, & ideo Malach. 1. dicebat Dominus. Filii honorat patrem: Si ergo pater ego sum, ubi est honor meus.

Secundo, quia mater est nostra.
 Exod. 20. Ephes. 6. Malach. 1.

Tertio, quia cum sit Mater Dei verè est Regina nostra, ac Domina omnium in caelo, & in terra, ut cap. 5. ratione, & Patrum testimonijs probavimus: Dominae autem, ac tali Dominae à servis reverentiam deferendam, ratio ipsa suadet.

12. Quarto, cum reverentia, & honor excellentiae, ac virtuti debeat ex D. Thoma 1. 2. quaest. 2. art. 2. ad 2. etiam si Virgo sanctissima non esset mater Dei; propter eximiam tamen ejus excellentiam, ac sanctitatem, & propter heroicas virtutes, ac insignes, quibus est exornata, praerogativas (de quibus toto hoc opere diximus, & praesertim cap. 456. & c. 15. & 21.) summa reverentia, summo praerogativis puris creaturis honore prosequenda esset propterea appellatur Iudith 15. *Gloria Ierusalem, latitia Israel, honorificentia populi nostri.* ut cap. 17. dixi, ejusque virtutes praestantissimis typis significantur. Utejus charitas per candelabrum aureum; ejus oratio per Altare thymiamatis, idemque de reliquis virtutibus quemadmodum c. 21. dictum est.

Quinto, si ex Aristotele loco citato honorantur ij, qui beneficia dedere, vel qui dare possunt, seu beneficia sint ad salutem, seu divitias, seu aliquid aliud, quod tamen aliqua ratione facile comparari nequeat: quanta ratione, quantoque honore prosequenda est Virgo sanctissima, à qua tot, tantaque beneficia ad salutem, tum animae, tum corporis retulimus, & per quam tam multa, quam nostris viribus comparari nequeunt, speramus, ut superiori capite diximus? Quemadmodum autem Ioan. 5. *Pater omne iudicium dedit filio, ut omnes honorificent filium, sicut honorificant Patrem: ita filius, ut mater honoretur, gratiarum dispensatricem, & miraculorum effectricem, ut cap. 20. dixi, peculiari ratione eam constituit. Quod etiam terrenis principibus usque venit qui cum honorati quempiam volunt, per eum omnia facile concedunt, ac largiuntur, quem morem secutus est Pharaon Gen. 41. cum ab Aegyptij alimenta peterent: ite, dicebat, ad Ioseph. & quicquid ipse dixerit vobis facite. quare Anselmus c. 6. de excel. Virg. *Velocior, inquit, interdum est salus memoratio nomine Virginis, quam invocatio nomine filij. non quod ipsa major, & potentior eo sit, nec enim ipse magnus, & potens est per eam, sed illa per ipsum. Verum quia & si memora invocantis non merentur, ut exaudiantur, me-**

Aristot.
Quinto, propter accepta beneficia, & alia, quam ab ea speramus.
Ioan. 5.
Christus per matrem beneficia concecit.
Gen. 41.
Anselm.
Velox salus invocata in Virgine

Tertio, quia est Regina ac Domina nostra.
Quarto, propter ejus sanctitatem.
Quinto, propter accepta beneficia, & alia, quam ab ea speramus.
Ioan. 5.
Christus per matrem beneficia concecit.
Gen. 41.
Anselm.
Velox salus invocata in Virgine

*ritas tamen matris intercedunt, ut exaudiat. Ita ex Anselmo, qui id quotidiano experimen- to inter homines confirmat, cum quis propo- sito dominico nomine efficaciter ab alio con- sequitur, quod simpliciter sua prece nequa- quam impetrare possit. Hinc est, quod San- cti omnes etiam precipui eam omni reue- rentia prosequuntur, iuxta illud Psalm. 44. *Vultum tuum deprecabuntur omnes diuites ple- bis quod de Virgine intelligi probauimus cap. 17. & de veneratione, quam illi exhibent om- nes Angeli, plenius diximus cap. 26. imò Vir- go sanctissima, Ab ipso Deo, ut verbis vtar Epi- phanij serm. de Deipara, est in honore habita, tanquam ancilla digna, & mater. & Cyprian. serm. de Christi Natiu. Spiritus sanctus, inquit, seruabat sacrarium suum, hoc est Deiparam, & sanctimonia thalamum honorabat. Igitur, & nos omnem reuerentiam, & honorem Virgini impendamus, ad eius imagines, nomen, lau- des, & similia humiliter caput inclinemus, preces ad eam quam deuotissime flexis geni- bus effundamus.**

*Ois Sancti
Virginem
maximè
reuerentur.
Psal. 44.*

Epiphan.

Cyprian.

*Exempla de
reuerentia
erga Vir-
ginem.
B. Marga-
rita filia
Regis Hun-
garia.*

13. De hac erga Virginem reuerentia plura in Sanctorum historijs relatu digna inueni- untur. De beata Margarita uirgine, filia re- gis Hungariæ apud Surium 28. Ianuarij quæ fuit sanctimonialis ex Ordine sancti Do- minici, & obiit anno 1270. sic scribit Au- ctor eius vitæ. Beatam Virginem Dei matrem præcipuo venerabatur affectu, & vbi cum- que eius videbat imaginem flexis genibus, salutationem Angelicam proferebat. In vi- gilij Natiuitatis Christi, & quatuor solen- nitatum B. Virginis dum in loco capitulari pronuntiabatur diei sequentis solemnitas, deu- otionem præferebat admirabilem, prosterne- bat sese, & cum lacrymis orans gratias agebat Deo, in iisdem vigilijs non nisi pane, & aqua vescabatur, in singulis quoque festiuitatibus B. Virginis, ac intra octauas offerebat eidem sanctissimæ Virgini mille salutationes Ange- licas, & ad singulas qualque humi se proster- nebat. hæc ibi.

*S. Gerar-
dus Episc.
in Hun-
garia.
Surium 84
Septemb.*

De S. Gerardo martyre Episcopo Cana- diensi in Pannonia, apud eius vitæ scripto- rem legimus in Surio hæc verba, Ipse S. Ge- rardo auctore ab Hungarica gente non pron-unciatur nomen ipsum matris Dei, sed Do- minam eam vocant, si sit autem pronuncia- tum eius nomen, statim flexis genibus, & demissis in terram capitibus sese inclinant,

atque adeo Pannonia, seu Hungaria à S. rege suo Stephano familia S. Mariæ appellata est hæc ibi.

Sanctè Ecclesia in Rubricis Missalis, quam Missa vis Sacerdotibus proficitur, ut in Missa caput Romæ inclinent ad nomen eorum Sanctorum de qui- bus dicitur Missa, ut sit commemoratio, ubi- cunque tamen B. Mariæ nomen pronuntiatur semper caput inclinandum esse iubet; quamuis Missa non dicatur de ea. quod ipsum meritò apud omnes fideles in more positum est, at- que usu receptum; ut ad tantæ Reginæ nomen quacunque occasione prolatum omnes caput reuerenter inclinent.

CONGRATULATIO ERGA DEI-
param exercenda.

14 Tertium, quod ad nostram erga Vir- ginem devotionem declarandam fa- cit, actus est intimæ ex animo congratulatio- nis, qui ex amore proficitur. Cum enim amplissima Dei in eam collata dona cogno- scimus, & reliqua quam gloriæ magnitudinem & præstantiam Virginis maximam ostendunt, ex quorum cognitione reuerentiæ effectum in nobis excitari dicimus, accedente amore; quem illi debemus, consequens est, ut etiam intimis præcordijs congaudeamus, seu gra- tuletur: si enim Apostolus Roma 12. inter alia monita Christianis tradita ad indican- dam mutuam dilectionem, hoc etiam posuit: *Gaudete cum gaudentibus, & stete cum flentibus, id ipsum inuicem sentientes, ut scilicet de alio- rum bono gaudeamus, & de aliorum malis do- leamus, idque ex animo non simulatè: hoc e- nim sibi uolunt verba illa: id ipsum inuicem sen- tentes, ut exponit Origenes. & S. Agnes, paren- tibus ad ejus sepulchrum assidue vigilantibus, quadam nocte virginum choro comitata cum apparuisset: dixisse legitur apud Ambrosi- bro 4. epist. 34. edit. Rom. Congaudete mecum, & congratulamini, quia cum his omnibus lucidus sedes accepi, & illi sum juncta in caelis, quem in terra postea tota intentione dilexi: quam verba in ejus officio Ecclesia usurpat: quanto magis Deiparæ, cui tot nominibus tantum debemus, de ejus bonis nobis congaudendum, & gratu- landum est: præsertim quia, ut animadverit Pelbartus in Stellarij par. 2. lib. 2. art. 2. agens de hac cum Virgine congratulatione, oia Vir- ginis gaudia ad nostram pertinent maximam utilitatem: certè S. Thom. 2. 2. q. 28. art. 1. lo- queas*

*De Cris-
tiana
de bea-
ta Virgine*

Rom. 12

*Congau-
dium in
aliorum
axum.*

Origenes

Ambrosi-

Offic. Ro-

Pelbartus

S. Thom.

Gaudium de
bono ami-
tioritur
u. amore.
quens de gaudio: Gaudium, inquit, propter hoc, quod ipsi bono amato proprium bonum tu est, & conferatur, ex amore causatur, & hoc maxime pertinet ad amorem benevolentie, per quam aliquis gaudet de amico prosperè se habente, etiam si sit absens, & in solut. 4. vult gaudium, quo de diuino bono secundum se considerato gaudemus, principaliter ex charitate procedere, & melius esse, quam gaudium de bono diuino à nobis participato. & art. 4. dicit esse actum, seu effectum charitatis, & opus. 62. docet, in patris animam Deo congratulari in omnibus operibus suis.

Deus Opt.
de benefi-
ciji in Dei
param col-
lacu lau-
dandus.
15. Ex his liquidò apparet ex amore eiga virginem omni actum hunc congratulationis cum eadem, quo intimè de eius gloria, & omnibus eius bonis, ac ineffabilibus priuilegijs, qui à Deo accepit, gaudemus eodem affectu, animique studio, ac si nos ipsi accepissemus: Deumque propterea laudamus, eique gratias ingentes agimus, quòd eam ad tam sublimem sanctitatis, & gloriæ apicem euexerit, eaque in illam dona atque ornamenta congerent. Quare Catechismus ad Parochos ex decreto Concilij Trid. editus in tract. de oratione, §. 6. cum docuisset ad alteram precationis partem spectare etiam gratiarum actionem Deo pro victorijs, & triumphis Sanctorum, subiijcit hæc verba, quæ ad rem nostram maxime faciunt.

Catechis-
mus ad pa-
rochos.
Luc. 1.
Huc, inquit, pertinet prima illa pars. Angelica salutatio, cum ea ad precandum vitur: Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus. Nam Deum summi & habendæ laudibus, & gratijs agendis celebramus, quod sanctissimam Virginem omni celestium donorum munere cumulauit, & siq. Virgini singularem istam gratulamur felicitatem hæc ubi, & que mentò, nam & ipse Archangelus Gabriel eadem voce Ave, Deiparæ est gratulatus.

Ciciliam
Trentan.
Nam & sacrum Concilium Trid. sess. 22. cap. 4. docet, cum in honorem Sanctorum Missæ interdum celebrantur, Deo quidem Sacerdotem sacrificium offerre, sed Deo de illorum victorijs gratias agere, eorumque patrocinia implorare, quare de donis beatissimæ Virginis, ex quibus tanta in omnes utilitas manavit gratia Deo sunt agenda quam maxime Ideo Ecclesia ipsa suo ad id nos exemplo hortatur, cum in Prefatione Missæ de Deipara his verbis Deum alloquitur, Verè dignum & iustum est, quum, & salutare nos tibi semper, & ubiq. gratias agere, Domine sancte, Pa-

ter omnipotens, æterne Deus, & te in veneratione B. Maria semper Virginis collaudare, benedicere, & predicare, quæ & unigenitum tuum sancti Spiritus obumbrationis concepit, & Virginitatis gloria permanente, lumen æternum mundo effudit Iesum Christum Dominum nostrum. Hoc ipsum satis præfiguratum cernimus in Iudith post Iudith. 13. percussam ab ea Holofernis caput, quam cum vniuersi acclamantes collaudassent, Ozias princeps populi de hoc beneficio in Iudith collato, gratias Domino agens dixit cap. 13. Benedictus Dominus, qui creauit cælum, & terram, qui te direxit in vulnere capitis principis inimicorum nostrorum, quia hodie nomen tuum ita magnificauit, ut nō recedat laus tua de ore hominem, qui memores fuerint virtutis Domini in æternum, pro quibus non peperisti anima tua propter angustias, & tribulationem generis tui: sed subuenisti ruina ante conspectum Dei nostri: & dixit omnis populus, Erat par: quæ omnia longe melius in Deiparam per Iudith adumbratam, & in victoriam de dæmone ab ea reportatam quadrant, propter quam Deum huiusmodi verbis benedicere debemus.

16. Hinc Bernardus serm. 2. de Assumpt. de hac cum Virgine congratulatione agens: Præterim, inquit, si eam beneficia, quæ pro illius glorificatione consequimur, si eam diligimus, gaudebimus visq. quia vaait ad filium. Planè, inquam, congratulamur ei nisi fortè (quod absit) inuentrici gratia omnimodis inueniamur ingrati, & ser. 4. de Assumpt. Nos quidem seruuli tui ceteris in virtutibus congaudemus tibi, sed in misericordia potius congaudemus nobis ipsis, & Ecclesia ex persona Virginis in quodam responso in festo Visitationis: Congratulamini, inquit, mihi, quia cum essem paruula placui Altissimo, & de meis visceribus genui Deum, & hominè, quibus verbis non tantum nos ad sibi gratulandam inuitat, sed etiam rationem tantæ gratulationis aperit & hoc meritò, si enim Luc. 15. Homo, qui ouem perditam, & mulier, qui dragmam inuenerunt, conuocatis amicis, illos, ut sibi congratularentur, inuitat: quia inuenerunt quod perdidderant, & inde infertur gaudium coram Angelis Dei super vno peccatore poenitentiam agente, quanto magis de Virgine ad matris Dei dignitatem euecta eidem gratulandum. Ex hoc quoque gaudio in cælo super vno peccatore conuerso, Ildesonus ser. 1. de Assumpt. Multo magis, inquit, gaudere credendum est in cælo de aduentu & gloria tantæ Virgini-
nis.

Bernard.

Offic. Eccl.

Luc. 15.

Ildesonus

Sophron. *nia*: quod etiam dixerat Sophronius inter opera Hieronymi in serm. de Assumpt.

Congratulatio cum Deipara. 17. Ceterum quanta congratulatio exigatur ab amicis, seu deuotis Virginis pro tot bonis, & donis inenarrabilibus ei diuinitus collatis, facile colligi poterit ex eo, quod Ecclesia in

Missa Assumptionis omnes adiuuandū inuitans, canit: *Gaudemus*, inquit, *omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore B. Virginis de cuius Assumptione gaudent angeli, & collaudat filium Dei. & in Antiphona: Hodie Maria Virgo caelos ascendit, gaudete quia cum Christo regnat in aeternum.* Quocirca S. Bonauentura in Litanijs B. Virginis sic eam inuocat: *Santa Maria, cui sancti, & sanctae congaudent, & gratulantur.*

Bonauent. his consonat S. Jacobus in Liturgia his verbis ad Deiparam: *Tibi o plena gratia uniuersa creatura gratulatur, Angelorum caetus, & hominum genus.* Anselmus de excel. Virg. ca. 9. Cum sancti inquit, ipsam dominam, per quam tanta bona eis prouenire, per oculis habuerint iuxta Deum, quae de suo uero Virgo filium peperit residere, & iure aeterno caelo, terrae, cum eodem filio praesentem, consideremus qua exultatione exultabunt pro tanta gloria eius, quo honore subleuabuntur in tanta potentia eius, ita Anselmus pie meditatatur de Sanctorum gaudio, & exultatione, quam ex gloria Deiparae capiunt.

S. Jacobus. Et Damascenus orat. 2. de dorm. Iubilemus, inquit, in Arca Domini Dei toto animo, & muris cadunt ierichuntini, Conuariatuum, inquam, potestatum infesta munitiones cum Dauid exultemus spiritu Arca enim Domini hodie requiescit. haec Damascenus, satis ostendens gaudium, quo ex Virginis exaltatione in Assumptione exultare debemus, eidemque gratulari.

Anselmus Et Damascenus orat. 2. de dorm. Iubilemus, inquit, in Arca Domini Dei toto animo, & muris cadunt ierichuntini, Conuariatuum, inquam, potestatum infesta munitiones cum Dauid exultemus spiritu Arca enim Domini hodie requiescit. haec Damascenus, satis ostendens gaudium, quo ex Virginis exaltatione in Assumptione exultare debemus, eidemque gratulari.

Damascenus. Et Damascenus orat. 2. de dorm. Iubilemus, inquit, in Arca Domini Dei toto animo, & muris cadunt ierichuntini, Conuariatuum, inquam, potestatum infesta munitiones cum Dauid exultemus spiritu Arca enim Domini hodie requiescit. haec Damascenus, satis ostendens gaudium, quo ex Virginis exaltatione in Assumptione exultare debemus, eidemque gratulari.

Carolus filius S. Brigittae in obitu a B. Virgine adiuuato. 18. Quanti autem fecerit B. Virgo hunc affectum gratulationis secum de suis bonis, videre est in Carolo S. Brigittae filio, cuius anima post mortem ante Christi tribunal iudicanda constitit. Daemon autem apud Christum summum iudicem acriter de Deipara, quam suam Dominam, & Christi matrem super Coelum, & terram, & super omnes spiritus inferni potentem fatebatur, conquestus est, quod cum ipse daemon animam illam post obitum accipere, & Christi iudicio sistere debuerit, Virgo beata antequam exiret de corpore manibus suis apprehendens, in sua fortitute ad Christi iudicium pertulerit. At Deipara huius facti rationem reddens, haec respondiisse daemone scribitur

S. Brigitta lib. 7. Reuelationum eiusdem sanctae Brigittae,

cap. 13. *Dum inquit, haec anima in corpore erat magnam charitatem habuit ad me reuelans hoc sapienter in corde suo, quod me Deus suam Matrem dignatus fuit facere, & quod super omnia creaturae sublimiter uoluit exaltare, & ex hoc tanta charitate cepit Deum diligere, quod in corde suo dicebat sic: In tantum ego gaudeo, quod Deus Virginem Mariam matrem suam habet super omnia charissimam, quod nulla creatura, uel corporalis delectatio est in mundo, quam ego in permutationem illius gaudij reciperem: imo illud gaudium omnibus terrenis delectationibus praeferrem, & si possibile esset, quod ipsa in uno puncto minimo a dignitate, in qua est, a Deo remotior fieri possit, ego magis mihi in permutationem eligerem in profundo inferni aeternaliter cruciari, & iacere si ipsi Deo pro benedicta gratia illa, & immensa gloria quam a dedit suae matri dignissima, infinita gratiarum actio, & gloria sempiterna. Ergo o diuole, uide modo eum quali uoluntate iste obiit, quid itaque tibi uideatur, uirum magis iustum erant, quod anima eius in meam ueniret de seorsum ante iudicium Dei, an in tuas manus impit crucianda. Respondit diabolus, Non est mei iuris, quod illa anima in meas manus ueniret, quate diligis plus quam se antequam iudicium factum sit, haec ibi. Verum cum daemon contra eam animam adhuc multa, quibus sui iuris eam esse debere contendebat, obijceret, ab Angelo, qui strenue pro anima respondebat, victus, & Christi summi iudicis uoce, qui benigne animam ad se uocauit, turpiter est eiecitus. & adiecit Angelus S. Brigittae, Carolum hanc gratiam minime habiturum fuisse, nisi ab infantia uoluntatem habuisset diligendi Deum eiusque amicos, & in peccati casibus libenter se emendandi.*

AD FIDUCIAM ERGA DEIPARAM, qua nam exciunt.

19. Quartum, quod ad deuotionem erga Virginem requiritur, est fiducia ad eam, iuxta illud Psalm. 47. quod de Virgine explicari diximus, *Ponite corda uestra in uirtute eius, quasi dicat, post Deum omnem cordis uestri fiduciam collocare in magna uirtute seu potestate eius, id quod fecerunt Sancti Ecclesia certe eam in Salue Regina, Spem nostram uocat; Et spes nostra salua.* Et ita Bernardus serm. de Aqueductu, *Fideli, inquit, haec peccatorum scala, haec mea maxima fiducia*

duca eff, hac tota ratio spei mea. De sancto Francisco S. Bonaventura in eius vita cap. 9. *In matre, inquit, Domini post Christum precipue fidens, eam sui, ac suorum Aduocatam constituit.* B. Ignatius Loyla fiduciam impetrandi à Christo, quæ petebat, in Virgine ponebat, vt superior capite diximus; quod tum alibi, tum in suis exercitijs spiritualibus ostendit. ibi enim meditationem sine, vnum peculiare colloquium, in quo, postulatio continetur ad Virginem instituit, vt per eam petitionis nostræ consequeremur effectum. S. Ephræm in oratione de Virgine, his verbis ad eam precatur: *Sub alijs tuis custodi me, & protego me; miserere mihi, qui sum luto inquinatus, ac adversus me gloriatur Satanus exitiosissimus, ne in me exurgat execrandus inimicus meus. Non mihi alia fiducia o Virgo sincera: tu enim meus Portus, o Virgo inuoluta, & presens auxiliatrix: denique sub tutela, & protectione tua totus sum, crebris lacrymis te, o celeberrima Mater imploro, & adiuuor tibi.* hæc sunt S. Ephræm ad Virginem preces, qui multa in eandem sententiam addit. S. Damascenus orat. 1. de dorm. Tibi, inquit, nos quoque hodierna die assidemus, o Domina, Domina, atque iterum dicam Domina Dei genitrix, & Virgo: animas nostras ad Spem tuam non secus, atque ad firmissimam quandam Anchoram alligantes, mentem, animam, corpus, totos denique nos tibi dicantes, ac consecrantes psalmus, & hymni spiritualibus quantum possumus honorantes. hæc Damascenus. qui etiam orat. 2. de dorm. testatur sanctos Apostolos Virginis dormitioni ad fuisse, non solum ei, vt debebant, ministraturos: sed ab ea etiam, quæ fons est benedictionis, & benedictionum omnium scaturigo, tanquam præclaram, ac pretiosam hæreditatem hæsturos benedictionem: hæc ex Damasceno. Tanti igitur Virginis benedictionem faciebant Apostoli. *Quod si Deus* (inquit Leo in sermone de sancto Laurentio) *in Sanctis suis nobis præsidium constituit, & exemplum, quantum præsidij nobis in Matre sua posuisse existimandus est, quam Miraculorum Officinam effecit, vt ait Damascenus orat. 1. de Natiu. Ad hæc ipse Christus in ea confidere dicitur, quam peccatorum Aduocatam constituit, cuius intercessione multi peccatores veluti spolia à dæmone erepta Christo restituntur. & ita Prouerb. 31. Confidit in ea cor viri sui, & spolijs non indigebit: Christus enim Deiparæ filius, & sponsus, seu Vir dicitur,*

qui plurima spolia, scilicet peccatores, propter Virginis ad eundem Christum preces acquirunt, quod cap. 20. multis exemplis ostendimus. Quod si Christus ad eum confidit de eius in peccatoribus à dæmonis faucibus eripiendis diligentia: nos quoque, quorum causa agitur, plurimum fiducie in ea collocare possumus, & debemus.

20. Cæterum hanc erga Virginem fiduciam illa excitare possunt. Primum, si recogitemus ipsam esse Matrem Dei, atque ad eum potentissimam ad nos iuuandum, quod fufe probauimus cap. 30. & eleganter Germanus Patriarcha Constantinopolitanus orat. de oblat. Deiparæ in fine: *Certe, inquit, Domina Dei parens, carè meum refugium, vita & defensio, arma, & gloriatio, Spes, & robur meum: concede mihi, vt & ego quoque cum ea fruar inenarrabilibus, & qua comprehendere non possunt tuis bonis in cælesti perseverantia. Habes enim, sat scio; cum tua voluntate concurrentem potentiam, vt qua sis Mater Altissimi, & propterea audeo. No ergo priuer mea expectatione o Domina intemerata, qua vniuersorum expectationem supra rationem peperit Dominum nostrum IESVM Christum. hæc ille.*

Secundum, ipsam non solum posse, sed etiam velle nos iuuare, quod satis probatum constat ex cap. 16. vbi Matrem esse misericordie. & ex cap. 30. vbi nostram esse Aduocatam, & Mediatricem, & ex cap. 5. vbi Dominam nostram esse, & ex cap. 20. 28. & 29. vbi matrem esse nostram, & gratiarum dispensatricem ostendimus: quæ omnia si attentè expendantur, facile intelligemus, illam velle nos iuuare: ac proinde magnam in nobis fiduciam erga Deiparam gignent, & ideo cap. 28. sub symbolo pallij Eliæ, in quo ab Eliseo Iordanis aquæ diuise sunt, à Christo nobis relictam diximus, vt eius virtute per aquas tribulationum mitigatas tuti pertransire possimus. Quod etiam confirmatur ex dictis cap. 20. vbi per eam miracula plurima existere probauimus.

21. Verum non ab re fuerit ad eximiam Deiparæ potentiam, eiusque benignam ad nos iuandos voluntatem, quibus à Deo est donata, declarandam, B. Gertudis reuelationem, quæ lib. 4. earundem reuelationum cap. 11. habetur, hoc loco attexere: *Sub matutinis, inquit, in festo Dominica Annuntiationis, dum in monasterio monialium, in quo agebat Gertudis, cantaretur AVE MARIA, vidit ipsa tres riuulos*

Qua nos ad fiduciam erga Deiparam excitant. Germanus Patriarcha.

4 Reg. 2. Ioan. 19.

Reuelatio B. Gertudis de gloria Deiparæ.

efficacissimos procedentes à Patre, & Filio, & Spiritu sancto, tot Virginis matris suavissimo impetu penetrant, & de corde ipsius rursus efficaci impetu suavitatem suam originem repetere; & ex illo influxu sancta Trinitatis hoc si beata Virgini donatum fore, quod ipsa est potentissima post Patrem, sapientissima post Filium, & benignissima post Spiritum sanctum: cognovit etiam quod quotiescumque illi salutatio angelica, scilicet Ave Maria, cum devotione à fidelibus recitatur in terris prædicti rivuli efficaciori impetu super abundantes circumfluunt beatissimam Virginem, & ex altero latere refluunt cor ipsius sanctissimum, sicque cum mira delectatione repetunt fontem suum, & ex illa reavundatione vena quadam gaudij, delectationis, & æterna salutis respurguntur in omnes personas Sanctorum, & Angelorum, & insuper aliorum, qui in terris commemorant eandem salutationem; per quas renovatur omne bonum in singulis, quod nunquam per saluiferam incarnationem filij Dei sunt adepti hæc ibi.

Tertio, quia caventur serpen-
tis com-
triviti.
Carthusianus.
Sanctissimi
mum Ma-
ria nomen
inuocantes
in modum opitulari, Et P. Ioannes Auila, vir à Damo-
num molestijs liber-
rati.
P. Ioan.
Auila.
Figura
Virginis
ad fiduciam
sua con-
cipien-
dam.
Nume-
Exod. 25.
Gen. 6.
3. Reg. 6.
Cap. 16.
Bernardus.
Tertium, quod fiduciam excitat, quia peculiariter per illam Deus caput venenati draconis, qui nos inexplebili aviditate devorat nititur, conterendum pronunciauit, de quo fusè cap. 24 & 25. Quare Carthusianus libro 3. de laudibus Virg. art. vlt. experimento se didicisse affirmat, Mariæ salutationem, atque inuocationem ex corde profectam afflictis omnibus, & formidolosis, qui nocturnis spectris, ac diabolicis terroribus commouentur, maiorem in modum opitulari, Et P. Ioannes Auila, vir nostra tempestate insignis sanctitatis, & prudentia dicebat plures cum pudicitia vitio tenerentur captivi, à Deo propter pium affectum ad Virginis conceptionem, & annunciationem, castitatem obtinuisse.

22 Ad hanc fiduciam in nobis excitandam plurimum valet si meminerimus, eam adumbrati per Civitatem Refugij, per Arcam ad eundem diluuium à Noe conditam, per Propitiatorium, per templum Domini, in quo orationes exaudiri, & immunitas ad ipsam confugientibus esse solet; & per alios typos, de quibus sæpè in hoc libro, sed præsertim cap. 16, & 30. egimus: Ideo Bernardus hom. 2. super misus est: Si insurgant, inquit, venti tentationum; si incurras scopulos tribulationum, respice Stellam, voca Mariam; si saccaris superbia vnde, si ambitionis, si detractionis, si amulationis, respice Stellam, voca Mariam: & post aliqua in eandem sententiam subiicit: In

periculis, in angustiis, in rebus dubijs, Mariam cogita, Mariam inuoca, non recedat ab ore, non recedat à corde: etenim vt idem Bernardus serm. Domin. prima post Epiphani. Si pè, inquit, à nobis fuerit puifata, non deerit necessitati nostra, quoniam misericors, & mater misericordia: & cetè quemadmodum Virgo sanctissima dum in terris degeret, aspectu suo tentationes in alijs se dabat, vt ex Ambrosio, & Alen-
si, & alijs diximus cap. 14. ita videtur hoc reliquisse nomini suo deuotè inuocato, vt ex reuelatione sanctæ Brigittæ lib. 1. cap. 9. & lib. 5. Brigittæ 6. & cap. 22. diximus loco citato: imo & in magnibus suis deuotè pariter inspectis, idem videtur concessum: quare sicuti pueri cum aliquid periculi sibi obijcit, collam matris lacrymabundi artibus amplectuntur: ita & nos in dæmonis tentationibus, ad Virginem per Collum significatam, vt cap. 16. diximus, accurramus cum lacrymis, & desiderio, ac precibus eius pedes amplectamur. Quin etiam non solum in dæmonum impugnatione; verum etiam sicuti Ruben Genes. 29. inuentas Mandragoras Lixæ matris detulit: ita & nos bona nostra desideria aliæque pietatis opera Virgini deseramus; ab ea conferenda & per ipsam Deo offerenda transmittamus, non secus ac ea, quæ à corpore per collum ascendunt ad caput, iuxta illud, quod monet Bernardus sermone 3. de Aduento: Si studemus, inquit, & nos dilectissimi per ipsam ad eum ascendere, qui per ipsam ad nos descendit; per eam venire in gratiam ipsius, qui per eam in nostram miseriam venit. Idem sermone de Aduento dicit: Quæ equid, inquit, illud est, quod offerre Deo paras, Mariam commendare memento, vt eodem alio, ad largitorem gratia gratia redeat, quo influxit. & mox: Modicum illud, quod offerre desideras gratiosissimis illi, & omni accipione dignissimis MARIÆ manibus offerendum tradere cura, si non vis suscipere repulsam, ita Bernardus: etenim vt cap. 5. diximus, ipsa est templum Dei, in quo & preces exauduntur, & oblationes fiunt ideo Ambrosius in Psalm. 118. sermone 22. in illa verba: Quare seruum tuum. Suscipe, inquit, me non ex daria, sed ex Maria, vt incorrupta sit Virgo; ad Virgo per gratiam ab omni integra labe peccati & Bernardus sermone 2. de Aduento, ad Virginem conuersus; Per te, inquit, accessum habeamus ad filium, & benedicta inuentrix gratia, genitrix visa, Mater saluus, vt per te suscipiat

scipiat nos, qui per te datus est nobis. ita Bernardus.

*Pecato-
ris ad Vir-
ginem con-
fugium.*

Pfal. 86.

*B. Gertru-
dis.*

*S. Brigitta
B. Virgo
magnati
affusio
tur cum
trahit pec-
catoris.*

S. Thom.

Cant. 4.

Ecel. 24.

24 Quantum autem praesidij experti sint, quotquot in Deipara fiduciam collocantes suam, ad eius opem, & clementiae firmiter confugerunt, & voti compotes effecti sunt, exempla declarant propemodum innumerabilia; quae quidem non paucos plurimam beneficia sanctissima Virgine consecutos esse, et usque minimè defraudatos à desiderio suo, nos docent. Nos ex multis pauca, eaque ex probatissimis historijs excepta selegimus, atque hoc loco ipsidem serè auctorum verbis, resecatas à quo ad rem nostram non magnoperè faciunt videntur, recensebimus; Ea porò non unius generis, sed multiplicis; & ut omittam quos Deipara aliorum precibus à mortuis excitavit, quorum aliquos cap. 20. attulimus. Sanè nihil siue magnum, siue paruum aggressi, nisi breui prius precatione Deiparae patrocinium implorent, & certè praesens eius sentire praesidium.

Alij à daemonum impugnatione tum invisibili, tum visibili, & ab improborum hominum maleficio subducti, Deiparam inuocantes eorumdem victores evaserunt.

Alij à peccati tyrannide libertati Christianae redditi, ad poenitentiae sacramentum suscipiendum singulari Deiparae patrocinio sunt adiuti.

Alij ab imminente, & certo interitu beatissimae Mariae inuocato nomine mortis faucibus erepti.

Alij in vitae discrimen adducti propter hostium furorem vel propter imminens naufragium, vel propter grauem corporis aegritudinè Deiparae auxilio à periculo sunt exempti.

Alij in rei familiaris inopia Deiparae beneficio subleuati.

Alij sterilitate laborantes, prolem per Deiparam sunt consecuti.

Alij molestiarum, ac persecutionum quibus urgebantur, aculeis Deiparae inuocatae liberati sunt.

Alij non in magnis tantum, sed in parvis etiam rebus ad Caeli Reginam accurrentes benignè sunt exauditi: ut sicuti in arduis rebus maximam eius potestatem, ita in Paruis insignem eiusdem benignitatem, atque dignationem, qua ad minima praestanda descendit, praedicemus: & quamvis ea, quae vires naturae excedunt, quacumque in re sanè parua esse non possunt; tamen: ut sapienter monet Gregorius lib. 1. dialog. cap. 9. ex

*Diversa
beneficio-
rum gene-
ra, in qui-
bus fiden-
ter ad Dei-
am ac-
curimus.*

I.

II.

III.

IV.

V.

VI.

VII.

VIII.

IX.

magna conditoris nostri dispensatione fit, vt per minima, quæ percipimus, sperare maiora debeamus.

- x. Alij rudi, vel hebeti ingenio eiusdem Virginis dono ad summam scientiam, atque eruditionis apicem peruenere.
- x1. Alij in atrocissimis, quos Christi nomine subibat cruciatibus, cum Deiparæ nomen implorassent, eximia animi fortitudine, atque constantia immoti persistere.
- x11. Alij denique alijs, que percenseri numerando non possunt, affecti sunt beneficijs: quæ à prædictis diuersa, multitudine plurima, magnitudine sunt ingentia. Hæc verò quæ recensimus ita cuique generi exempla subijcetes eodem ordine confirmabimus.

Omnia genera beneficii.

VARIA BENEFICIORVM
exempla, quibus Deipara suam erganos benignitatem declarat, & nostram in ipsam, alijsq; rebus in se fiduciam excitat.

De primo beneficiorum genere, quod est se inuocantibus opem impertire.

S. CATHARINA SVEDA SINGV-
las actiones breui ad Deiparam precationicula auspicabatur ex vita eiusdem.

S. Catharina Sueda Deiparam inuocabat.

Surius tom. 22. Mar. 27.

Mulieres quædam per salutacionem angelicam à demone liberata: salutaciones angelicae agros sanantur.

SANCTA Catharina virgo ex Suetia S. Brigitte filia maternæ pietatis hæres, atque imitatrix, magnam sibi in Deipara fiduciam collocat; ideoque in suis rebus ad eam confugebat: cum enim de rebus spiritualibus conuuleretur, opem Deiparæ implorabat, vt est in eius vita cap. 16. apud Surius tom. 2. salutacionem namque Angelicam tunc temporis tacite secum semel recitare solita erat, idque non sine fructu, quod cernere licuit in quibusdam mulieribus, quæ eiusmodi consilijs ab ea traditis obtemperantes, ab infestissimo demone sunt liberatæ. Cum verò ex vrbe patriam repeteret, domesticorum quendam è curru lapsum, ac rotis incurrentibus in costis vique ad o. attritum, vt ægri animam doceret, sanctissima Virgo Catharina salutacione Angelica suo more recitata, & quassato hominis latere leuiter contritaco, incolumitati ad o. restituit vt eodem die quolibet lætus discurreret, hæc in eius vita cap. 17.

De secundo beneficiorum genere, quod est ab hostibus inuisibilibus, & visibilibus tutari.

COMPLURES AB INVISIBILIVM, ET
visibilibus hostium impugnatione Deipara inuocacione liberata.

ADOLESCENS quidam spiritu fornicationis vehementer impugnatus, cum Eremite cuiusdam consilio in honorem Deiparæ, quotidie in templo salutacionem angelicam ceteris recitaret, adionctis totidem v. o. s. post aliquod tempus à Deipara ab ea tentatione liberatus, ad coelestes nuptias euocatur. Casarius lib. 7. cap. 33.

Quomodo etiam Deipara à sancta Iustina virgine, & martyre inuocata, eodem fornicationis spiritu acriter impugnatam liberant, supra cap. 24. ex Nazianzeno retulimus.

B. Henricus Suso Ordinis Prædicatorum qui annum Domini circiter 1350 cecidit, cum Satanam nigro vultu, & igneis oculis arcum manu vibrantem acriter inceperat, quod quendam hætem ignea sagitta contrita penè mutuum deiecerit, cumq; ipsum eadem sibi ferociter inuenientem, ac nouum in se patentem iaculum conieperat, Deiparæ opem implorantis verbis: *Nos cum prole pia benedicat Virgo Maria, quibus pronouciatis hostis infestissimus probris abiecit.* hæc apud Feidicandum Castulum p. 2. Chion. S. Dom. lib. 2. cap. 18.

B. Iacobus de Marchia ab importunis diaboli diu multo que vexatus, Lauretum, certissimum malorum leuamentum accurrit; ante aram Virginis non sine animi angore, lacris operatus, expertum eius auxilium expostite que certamini. Audita preces; impensius ranti B. M. se rorsus ostendit: *Et bono animo tibi fili, inquit, ac summo rerum Parenti grates agito adest pugna finis, & te celestis corona victorem manes.* prædictionum comprobant euenus Haud ita multo post fractæ insectorum hostium vires, læta repente secuta pax: ipse deinde coelesti præmio donatus, euocatus in coelum. Turicellius lib. 2. hiltonat. Laut. cap. 2.

Mulieres

Dæmonis
illusio per
angelicam
salutatio-
nem pate-
facta.
Cæsarius.
Mariam
innoceam
matrona
ab amitt
tenda ca-
sitatis de-
serimus
impisur.

Cæsarius.
Apparet
h. Virg. S.
Gulielmo
Eremita
dæmonib
eius ac pri-
sina in co-
lumnarum
illum red-
dit.

Surinus.

Deipara
imago pro-
prie sibi
deuoto sa-
bjecit
poculum
accipit.

Mulier quædam inclusa à dæmone sub spe-
cie Angeli lucis crebro visitabatur, quæ à suo
edocâ confessatio, petijt ab eo ostendi sibi
beatam. Virginem: cumq; uirgo mixæ pul-
chritudinis se illi objecisset, ipsa salutacionem
angelicam pronuncians, phantasmata illa om-
nino euannere. Cæsarius libro 7. c. 27.

26 Matrona honesti militis, adulterium cum
alio milite commiserat: sed postea facti pœni-
tens tantum flagitium est detestata, cum verò
miles ille, absente viro, domum illius ingressus,
vi eam renitentem opprimere conaretur; hæc
autem viribus resistere nequiret. Deiparam to-
tius castitatis Patronam illis verbis innocuit:
*Rogo te Domina sancta Maria per illud sanctum
Aue Maria, quatenus in hac hora libera me.*
Mox vitus omnes in milite deiecit, & emar-
cuit, & mulier ab eo se excutians intacta euasit
Cæsarius lib. 7. cap. 18.

S. Gulielmus ex Duce Aquitania Eremita
Ierosolymis in horrida spelunca cum in precib-
us peino staret, dæmones post varias tētatio-
nes e illatas extra cellulae januam ipsum tra-
hentes verbibus grauiter eum, conuassas-
tis, & contractis uniuersis corporis membris se-
mivum relinquent: ad fuit beatissima Dei ge-
nitrix duabus comitata virginibus, quæ Chri-
sti militem sermone dulcissimo hortabatur;
virgines verò illæ accenso igne, corpus ejus-
dem dulciter calefactum pretioso quod detule-
rant unguento suaviter unxerunt, & pristinae
incolumitati illico restituerunt: hæc in vita e-
iisdem S. Gulielmic. 19. & 20. apud Surinum
die 10. Februarij.

Est quoddam municipium Aurelianensi
Ciuitati proximum, quod Aue non nunc opa-
tus ubi Ecclesiam in honorem B. Virginis Ma-
riae ciues aedificauerunt. Qui cum aliquando
obiesit ab hostibus intra oppidum gemerent,
magis in Dei Genitricis Mariae, quam in viri-
bus proprijs confidentes cum parvulis, & mu-
lieribus Ecclesiam petierunt, & imagini san-
ctæ Virginis deuote assistentes, cordis, & oris
clamore ejus auxilium deposcunt. Completis
que precibus lacrymosis redeuntes imaginem
secum deferunt, & ad tutelam sui, ac terrorem
hostium in porta statuunt. Quidam autem ex
ciuibus stans in portæ custodia post imagi-
nem, mittens in aduersarios jacula, magnam
stragem de hostibus faciebat. Hunc latentem
quidam hostium aspiciens: *Nequissime, inquit,
mortem non effugies, nec jam tibi subuenire potes.*

est effugies, nisi portam desereas, urbem aperire fe-
stines. Comque vibrasset hostis jaculum in ci-
uem illum sagittarium, mirabile dictu, imago
genū erexit, & jaculo se objiciens, illud excepit
sicque hominem sibi deuotum ab imminente
periculo defendit. Qui gaudens per Virginem
se mirabiliter liberatam statim sagittam in ad-
uersarium dirigit, blasphemum deiecit, disper-
sus per ora populi rumor, facti miraculi ad
hostes quoque peruenit. Tum clamatur ab om-
nibus, quod sancta Dei Genitrix pugnet pro
ciuibus loci illius. Audientes hoc hostes stupore
simul, & tremore perterriti arma projiciunt, paci-
annuunt, Ecclesiam, Dominae nostræ aduunt, &
magna donaria offerentes de cætero se nihil
loco illi nocituros sub testificatione promit-
tunt. Uique in hodiernum diem imago illa
permanet in eodem loco jaculum adhuc ge-
rens in poplite erecto. hæc Vincentius in spe-
hist. lib. 7. cap. 83.

27 Miles quidam opibus, ac diuitijs pollens,
cui uxor erat in primis pudica, ac Deipara ob-
sequijs impensè adiecta, cum bona omnia sua
prodegisset, eo redactus inopiæ est, ut egerè
cœperit. Cum que solemnis quidam aduenta-
ret dies, quo die multa dona ei argenti consueue-
rat, nec jam haberet unde alijs quicquam daret,
quare præ pudore, ac verecundia nemorum
secessus, ac latebras tantisper, domi dicta solen-
nitas præteniret, expetijt; quo suæ egestatis in-
commoda deploraret, & verecundiæ consule-
ret suæ. Cum ecce tibi teterissimi oris eques re-
tro pariter insidens equo sciscitatus tristitiæ
causam ex homine, cum omnia ab eo didicisset,
promittit, si imposita faciat, se diuitias
multo plures ei daturum; accepit ille conditio-
nem, tunc eques: *Abeas, inquit, domum tuam;
& in tali loco (certum autem quendam desi-
gnabat locum) exquiras, ubi quatuor auri, argentiq;
poundera plurimum pretiosorum lapidum inuenies,
tu verò facies, ut tali die conjugem ad me tuam
hinc adducas.* Dormum miles reperit: quas per-
quirebat diuitias ex Satanæ præscripto inue-
nit: mox rediit fundos, emit domos, seruos
comparat; & cum præstituta dies appropin-
quaret, conjugem accessit suam, monet ut e-
quum concedat secum, iter aliud facturam
illa quæ vii imperium detestare hosti abde-
bat, Deipara se deuote commendauit, & post
vnum abne cepit: jam longè processerat,
cum quidam Ecclesiam effodens in vis, ex
equo repente desinit, templum ingreditur, vito

Vincentius
Belancetio
Deuota
B. Virg.
mulier post
eam ab in-
fanti, quod
sibi daret
pariter ab
eripitudo.

ad fores præstolante. Dum verò Virgini beatiffimæ se commendavit, somno ibidem subito corripitur. Interim Deipara Virgo spæcie, habitu, cæteris denique omnibus matronæ consopitæ consimilis, foras exit e templo; equum conscendit dat in viam sese cum milite, qui suam raptus uxorem ad conditum cum ea locum pervenit. Hic ecce impostor diabolus, tametsi primò præterè eo festinaret, mox tamen appropinquans infremuit, ac propius accedere præ timore non ausus. Absterge, militi dixit, Hominum infidelissime quid mihi sic illulisti hæcine pro tantis in te collatis beneficijs mihi rependis? tu enim in conjugis, quam perieram, locum, Dei Genitricem substituiti. mihi quæ adduxisti: à tua enim conjuge pro illatis mihi injurijs pœnas repetere cupiebam; tu verò hanc adduxisti, ut me torquat, & in infernum detrudat. Tunc Deipara sanctissima (neque enim præ timore, & admiratione loqui quicquam poterat miles) nequissimum spiritum objurgavit, quod Mulieri sibi devotæ nocere præsumpsisset, eum quæ in inferorum carcerem abire iussit, edixitque pro potestate, ne quid in posterum nocenti inferre audeat ijs qui sui student obsequio, ac pietati: ille verò magno ejulatu recessit mox Militem, qui cum magno sensu doloris ex equo desiliens ad ejus sese pedes abjecerat, graviter increpans ad suam jubet uxorem, (quæ adhuc in Ecclesia divinitus consopita dormiebat) redire: cum ea domum repetere; omnes quæ dæmonis divitias confestim abjicere. Fecit is, quod est iustus. Conjugi, quam somno excitavit, ordine narrauit universa, dæmonis divitias abjecit, & quoad vixerunt ambo in sanctissimæ Virginis, à qua innumerabilibus postmodum divitijs aucti sunt, parrocinio ac clientela perstiterunt. hæc Iacobus de Voragine in festo Assumptionis B. Mariæ. hujus exempli meminit S. Antonius 4. par. titu. 15. cap. 32. §. 2. & Specul. Exempl. dist. 3. num. 61.

Iacobus de Voragine. S. Antonii. Spec. Exempl. dist. 3. num. 61.

De tertio beneficiorum genere, quod est peccatores ad pœnitentiæ Sacramentum perducere.

POENITENTIÆ SACRAMENTUM

complures Deipara ope sunt consecuti.

²⁸ Monachus **M**onachus quidam Cisterciensis gravia quædam peccata ante conversionem

commissa propter erubescenciam neque in seculo, neque in Monasterio confessus erat; cumque infirmatus ad mortem scilicet jaceret, vidit duos terros spiritus in angulo domus complotis manibus cachinnantes, atque ad invicem dicentes: Cras hora tertia deducemus cum magno gaudio animam hujus ad infernum. mox infirmus tremere cœpit, atque palletere maxime propter remorsum conscientie. Pavens ergo, & circumspiciens contemplatus est in angulo oposito Matronam pulcherrimam dæmonibus cachinnantibus sic respondentem: Nolite, nimis gaudere, ego illi dabo consilium, qualiter dentes vestros euadat: visione disparente Monachus Priorem vocavit, cui omnia sua peccata meritis B. Mariæ Virginis adjutus plenè, ac devotè confitens, sacra Eucharistia munitus, & oleo sacro inunctus, hora à dæmonibus prædicta sub spe veniæ spiritum exhalavit. Casarius lib. 7. c. 9.

Cum duo pauperes Parisijs collecti fuissent in hospitali, quod situm est ante Deiparam oratorium in paradiso. Viro cuidam religioso ejusdem hospitalis ministro, ipsa Virgo benignissima, cui cura est de omnibus, apparuit dicens: Bone pater vide, ut diligentia, ac custodia custodiantur illi duobus pauperibus, quin in periculo sunt, & dæmones cum multa sollicitudine circumstant, quomodo eis nocent. Quod cum indicasset Sacerdoti, & ille eos semel, ac secundo ad emundationem conscientie hortaretur, nec proficeret: tandem subiunxit; Miseri ego vos esse in peccatis gravissimis, citroque moriemini, & nisi confessi fueritis, intrabitis gehennam, pœnis æternis cruciandi. Illi verò territi, & quod credilibus est precibus beate Dei Genitricis Mariæ illuminati, peccata sua confessi sunt, moreque Christiano decedentes, dæmonibus luctum, & sanctis Angelis gaudium fecerunt in cælo. Casarius lib. 7. cap. 10.

29 Matrona quædam religiose valdè conversationis, licet maritali vinculo tenere tamen: tamen ieiunijs, orationibus, elemosinis, cæterisque religiosis actibus insistens, in habitu seculari, vitam regularem quodam modo ducere videbatur. Verùm piaculum quoddam in adolescentia commissum præni erubescencia nemini confessæ est; quæ tates autem confitebatur, ita confessionem clauderebat: De omnibus peccatis meis, quæ modo commisi, prænit.

protuli, & qua non protuli, culpabilem me fateor coram Deo, & vobis: quæ verba cum in linguis confessionibus iteraret, trahebatur ex inordinatis longis suspiriis, & tota protinus in lacrymas soluebatur: quod cum per annos plurimos vniiformiter ageret, Sacerdos vt erat pius de ipsius, quare multis argumentis id ab ea elicere curavit, sed cum nihil proficeret, monuit eam vicini Monasterij Cluniacensis (sic enim habet Vincentius Beluacensis) suam conscientiam totam aperire. Cum ergo mulier ipsum Priorem adisset, nihil aliud ei dixit. Factum est autem, vt infirmata, & minime confessa moreretur, & diutius mortua iacuit, donec filia de alio remoto vico, ad maternas exequias vocata adueniret: quæ cum tandem concito gradu magnis eiulacibus aduenisset, foemina, quæ defuncta erat reuixit, & filiae flenti ait: Nolite timere filia, quoniam miserante Deo reuixi, eaque iubente, Sacerdos propere accessit, & secedentibus cunctis contagium venenosum per confessionem emittitur, atque diluitur. Postea confluentibus populis ad tantum miraculum, ipsa mulier inestimabilis gratia Dei in se facta, reitit, & pronuntiatrice effecta, rei ordinem cunctis exposuit, qualiter per interventionem piissimæ Dei Genitricis liberata fuisset: Ego, inquit, miserabilis peccatrix coram oculis hominum propter religiosam conuersationem, quam prætendebam, stare videbar, sed eorum Deo in ruina mortis iacebam: constituit enim Deus in Ecclesia homines per confessionem saluare. Ego verò licet de cæteris peccatis puram confessionem facerem, tamen quoddam graue peccatum nulli vnquam sum ausa confiteri, propterea opera bona, quæ faciebam instructuosa mihi reddebantur: verum tamen eundem lapsum meum singulis ferè diebus beatissimæ Dei genitricis coram ipsius altari, vel imagine, seu vbicumque poteram, poenitendo, lugendo, ipsius misericordiam miserabili quærimonia implorabam ne me pro hoc peccato meo pateretur æternæ damnationis sententiæ subiacere. Postquam autem mortis debitum solui, protinus à malignis spiritibus vndique vallata crudeliter rapiebar, impellebar, discutebar, & cum amantissima exprobratione peccati mei, ad inferni supplicia trahebar. Itaque omni auxilio,

& consilio destituta recordata sum, quod hoc ipsum peccatum meum, pro quo iustam damnationis sententiam excipiebam, beatissimæ Dei Genitricis Mariæ euilando frequenter confiteri solebam, & continuo modicum spei aliquid coniepiens, ipsam matrem misericordiam, & vnicam spem miserorum, ne me miseram in summo necessitatis articulo constitutam dereliqueret, vobis magis, atque suspirijs, quam verbis orabam. Nec mora, eadem consolatrix, & protectio omnium ad se contugentium, tanquam Stella Matutina, & fulgor meridianus adueniens, teruit, & increpauit demones qui mihi illudebant, quod suam ancillam inuadere præsumpsissent, iussitque quanto citius deponere prædam ibique dimittere eam donec à Domino egredere sententia, quid inde fieri deberet. Cuius dicto citius paruissent nequam spiritus, ipsa Mater misericordiam accedens ad filium, enixè orauit pro me: cui Dominus Nocti dilecta Mater, quod sine confessione saluari non potest quisquam: sed quia fas non est, vt pro quavis petitione repulsam à me patiaris, & extra carnem locum, confitendi, & poenitendi non est, placet, vt hæc anima proprio corpori reddita, quod male deliquit & peius apud se retinuit, humiliter poenitendo confiteatur, statimque reducta, debito tandem ordine misericordiam consequatur. Mox itaque Domino imperante, & piissima Domina nostri sollicitè procurante, missus est ad me Angelus bonus, qui de omni expectatione malorum spirituum eripiens, proprio corpori sicut cernitis restituit. Nunc ergo confessione perfecta tempus est, vt abeam minimè iam reditura: sed in æternum Dei misericordiam cantatura, qui me licet indignam tremendo suo iudicio eadem misericordia præueniente, & subsequente tam dignanter subtraxit: cum hoc illa dixisset, caput seretro reclinavit, & signo crucis se muniens, spiritum exhalauit. hæc ex libro de vitis illustribus Ordinis Cisterciensis apud speculum exemplorum dist. 3. num. 46. Idem exemplum refert Vincentius Beluacensis in spec. histor. lib. 7. cap. 11. 7. idque in Tertio Lingoniensi accessisse, eamque post confessionem sacra Euchantia percepta obisse scribit:

Alia quoque insignia, quæ ad hoc genus spectant, exempla habes in fine.

Speculum
Exemplorum
Vincentius
Beluacensis

De quarto beneficiorum genere , quod est à certo interitu seruari.

MVLIER AB IMMINENTI NECE

per Deiparam erepta ex Sigeberto.

30 Ad ignem damnata mulier per Deiparam incolumis seruatur.

Mulier quædam ex Sigeberto in Chronicis circa annum Domini 1094. non procul ab vrbe Laudunensi propter sui generi necem, quam à duobus viris eidem inferendam curauerat, ad ignem damnata, cum ad supplicium duceretur, forte per Deiparæ Templum, transiens, in eo Virgini magna fiducia supplicauit; seque totam eius patrocinio commendauit; mox in magnum, ac vehementem ignem semel, atque iterum coniecta; Dei, & Virginis beneficio, neque ipsa, neque eius vestimenta ab eo quiquam læta sunt: quare ipsa vna cum populo ad idem Virginis templum, non sine ingenti hominum admiratione Deo & Virgini gratias actura venit, tantumque miraculum ad Virginis inuocationem gestum communi lætitia est celebratum. de hoc etiam Vincentius in spec. hist lib. 25. cap. 90. & Baronius tom 12. ad annum 1094.

Vincētius Beluacēsis Baronius.

MILES DEIPARÆ BENEFICIO

à fornacis incendio præsruatur.

Deuotus B. Virginis Miles ab infanti neco per eam liberatur.

Miles quidam Regi charus morti proximus, filio, quem vnicum habebat, inter alia impensè commendauit Primum, Missam vt quotidie integram audiret. Secundum, vt Deiparæ pietati studeret, ac virginitatem coleret, vel saltem à fornicatione caueret. Is ergo parentis demortui dignitatem apud Regem consecutus patris monita fideliter, ac studiosè seruabat; ideoque omnibus charus erat. Verùm cum ab æmulo quodam, apud Regem, suspecti in Reginam amoris crimine, per inuidiam accusatus esset. Rex leuissimo iudicio nimis credulus, ijs, qui laterum, calcisve fornacem curabant, præcepit vt primum quemque à se sequenti die ad eos missum in fornacem ignis proiecerent. Rex ergo mane iussit innocentem militem ad fornacem pergere, & apud fornacis magistrum Regis præceptum vigere. Is digressus à Rege, audito campanulæ signo in Ecclesia, quæ in via occurbat, ad eam dispergit; Missam de more auditurus, vel iuxta

parentis consilium oraturus. Cumque preces ad Deiparam fudisset, ei que animam cum corpore, suam item virginitatem commendasset. Mox etiam Dei nutu ad horam obdormiuit interea æmulus ille à Rege impetratus, vt eius nomine ad fornacem accederet, intellexeretque num Regis imperium executi fuissent. Quò cum contento cursu eques peruenisset, quæ fuit ab eis num Regis edictum perfecissent. At ij non perfecimus, inquit, sed abque mora perficimus; atque arripit hominem frustra reclamantem, & euilantem, ac negantem esse se hominem illum, qui ex Regis esset sententia comburendus, in ignem coniecerunt. Haud ita multo post subsequitur innocens miles, cognouitque à ministris præceptum Regis iam planè perfectum. Atque ea quidem omnia cum Rex ordine intellexisset; simul etiam didicisset, qua occasione innocens ille diuini substitisset, æmulus verò igni absumptus esset; Dei quidem prouidentiam, & militis innocentiam admiratus, arctiore eum complexus est studio, hic verò Deum laudibus effert; in Dei, ac Deiparæ obsequio deuotus persistit, & tandem migravit Speculum ad Dominum. Hæc in speculo exemplorum exemplis, distin. 9. num. 233. Idem ferè habet Bernardus Bernartus de Busto 2. par. Rosar. serm. 13. par. 3. lit. H. nus de de habetur etiam in serm. discipul. 48. de Sanctis. serm. Ludouicus Granatenfis 2. part. catech. cap. 27. ne discip. §. 10. idem ferè refert contigisse in Lusitania in Lud. Gran familia cuiusdam Reginae sanctitate in masculis clytæ.

De quinto beneficiorum genere, quod est à multiplici vitæ discrimine eximere.

COMPLVRES DEIPARÆ OPE VITÆ discrimine exempti.

31 Iohannes Philippus Ambrosius Neapolitanus tenui re, sed magna religio; puer quidam ne erga B. Virginem fuit. Is anno 1579 inter ab inimicis inciderat in armatos inimicos, à quibus rursus quam tumultuosissimè circumventus, ex-Laurita- debatur ad necem. Iam vulneribus confolus haud procul exitio aberat: nec quisquam opem misero ferebat; & illi animis armisque infesti non prius cædendi finem facturi erant, quam penitus extinctum cernerent. Ambro.

Tur... E nan... gio qu... Laure... na Virg... nie op... eripit...

Vota... ta opp... ne non... nisi Na... chus a... potum...

Ambrosius ergo media iam in morte Laureranam Virginem venerabundus inclamat. Nec frustra missæ preces. Ex templo de seuentium manibus diuina vi ereptus presentem interitum euadit. Ipsemet (quod postea narravit) sublimen inde se diuinitus auferri lentis ad telli iactum : vbi exceptus à notis exanguis, ac lemanimis desertur domum : nec tamen vitæ discrimen euasisset, nisi nouam in eodem periculo B. Mariæ sensitisset opem. Duodecim numero acceperat plagas, plerasque mortiferas, quibus inspectis medici de eius salute penitus desperarant. At ille cœlestis opis modo expertæ memor, tantum miraculum haud frustra esse credidit. Itaque vnde auxilium aduersus tela inimicorum aduerat, indidem medicinam vulneribus sperare cepit. Ecce nouum miraculum : B. Virgo impensius, ab illo implorata, cœlestem plagis repente facit medicinam. Ergo ille omnium opinione mortuus, repente sanus vegetusque surgit è lecto. Lauretumque profectus vota perfoluit. illustre Lauretani auxiliij documentum ; bis quippe vno tēpore à media morte reuocatus. Proinde à notis, ignotisque non iam Ioannes Philippus appellabatur, sed Lazarus rediuiuus. hæc Turfelinus lib. 4. hist. Lauret. cap. 28.

Turfellin.
32 Paulus Genuensis Nauarchus nobilis fuit, is è Gallia Narbonensi Genuam repebat, cum subito foeda exorta tempestas, naufragio intentato, iacturam omnium mercium facere eum subegit. Cæterum procella nauim pertinacius urgente, ingens omnium animis terror incessit. Itaque vectoribus, nautisque dilabentibus, vt salutem natatu peterent, solus ipse mansit in nauis, quam æquæ, ac se ipsum saluam vellet, fortunarum scilicet suarum capus. Onerariam ergo illam suam plenam fluctibus cernens, effusus in vota, & sibi, & nauis Lauretanam inuocat Virginem. haud frustra ea inuocatio, & vires illi, & animos addidit. incredibile dictu, ingenti vi moliens velum solus ipse substollit ; ac veluti suas preces auditas esse sentiret, nauigium vndis exhaustis conatur. Inter hæc tempestate sedata, nauis vento, ac B. Virgine obsecundante Genuensem tenuit portum, haud minore ipsius admiratione, quam aliorum, qui onerariam ingentem semiplenam fluctibus vno nauarcho nauataru omnium munera exequentem ad portum appulsam videbant. Attamen Paulus voti compes segnior, quam par erat, in voto reddendo

fuit : siue aptius subinde tempus expectans, siue alia huic negotio prouertenda ratus. Nec mora diu impunita. Verrente anno eo ipso die (vt tempus beneficii pariter, ac delicti eum admoneret) eadem vectus nauis cum paruo filio fecit naufragium. Perculit repente ægrum animum memoria vitati noper B. Virginis ope periculi, & voti peregrinationis omiffæ. Igitur effusus lacrymans à Deo veniam exorat, expertamque Lauretanæ Virginis sibi, ac filio exposcit opem, veteris voti religionem voto sanciens nouo. Nec frustratæ sunt eum preces. filiorum inter vndas quæritans, saluum reperit, sublatumque in humeros per ingentem agitati maris tractum natans, ad terram transuexit incolumem. cæteris vectoribus, nautisque inter fluctus hæstantibus, obrutisque vt aliorum clades cœleste donum illustrius faceret. Ille igitur, vt atrigilittus, sua, & filij præfenti exitio recepti salute lætus, B. Mariæ secundum Deum gratias agit, quæ votum frustrata nõ sit hominis votum frustratis è vestigio precario, mendicatioque cibo se, paruumque filium sustentans, ad Lauretanam venit ædem. hæc Turfelinus lib. 3. hist. Lauret. cap. 26.

Melido quidam fuit è Vasto vrbe Samnitium cuius vxor, & filia graui diurnaque febris pariter afflata iacebant morti proxime. Iamq; sacris candelis ad capita earum de more accensis, simul ambæ agebant animam, cum Melido, qui vtraque vnicè diligebat, vltima experiri statuit. Igitur dolore ardens procumbit in genua, & manantibus vbertim lacrymis, Lauretanæ Virginis opem implorat ; supplicationi votum addit, plurimum in Deiparæ benignitate spei reponens. Et spes nequaquam eum sefellit ; mira res, repente conuix, & filia periculo exemptæ, paucisque diebus persanata. Inde à Melidone Lauretum adductæ, vota pro ipsarum salute suscepta Deiparæ Virgini reddiderunt à anno 1559. hæc Turfelinus lib. 4. hist. Lauret. cap. 29.

De sexto beneficiorum genere, quod est in rei familiaris inopia subleuare.
DEIPARÆ BENEFICIO ANNONA
egentibus Monachis subministrata, ex Gregorio Turonensi.

33 **M**onasterium Deiparæ est valdè magnum in Ierusalem, non modicam habens

Turfellin.

Infirmi duo per Lauretanam Virginem valitudine restituti.

Turfellin.
32 Paulus Genuensis Nauarchus nobilis fuit, is è Gallia Narbonensi Genuam repebat, cum subito foeda exorta tempestas, naufragio intentato, iacturam omnium mercium facere eum subegit. Cæterum procella nauim pertinacius urgente, ingens omnium animis terror incessit. Itaque vectoribus, nautisque dilabentibus, vt salutem natatu peterent, solus ipse mansit in nauis, quam æquæ, ac se ipsum saluam vellet, fortunarum scilicet suarum capus. Onerariam ergo illam suam plenam fluctibus cernens, effusus in vota, & sibi, & nauis Lauretanam inuocat Virginem. haud frustra ea inuocatio, & vires illi, & animos addidit. incredibile dictu, ingenti vi moliens velum solus ipse substollit ; ac veluti suas preces auditas esse sentiret, nauigium vndis exhaustis conatur. Inter hæc tempestate sedata, nauis vento, ac B. Virgine obsecundante Genuensem tenuit portum, haud minore ipsius admiratione, quam aliorum, qui onerariam ingentem semiplenam fluctibus vno nauarcho nauataru omnium munera exequentem ad portum appulsam videbant. Attamen Paulus voti compes segnior, quam par erat, in voto reddendo

Vota oblata opportune non soluitur.

Egestate oppressi

*Monachos
Deipara
ferre opē.
Greg. Tu-
ronensis.*

bens congregationem in quodam loco, deuotio populi sæpe plurima confert: verum etiam Imperatoris iussu ibi non minima largiuntur. Accidit autem quodam tempore, ut præ penuria egestatis valde eis victus necessaria deficerent cumq; Monachorū Congregatio vna, atq; alia die refectionis alimoniam non caperent, accurrunt ad Abbatem, quibus ait Abbas: Oremus fratres dilectissimi, & Dominus ministrabit nobis cibum: nec enim potest fieri ut deficiat triticum in Eivs Monasterio, quæ frugem vitæ ex VTERO pereunt intulit mundo Quibus vigilantibus nocte tota, ac psallentibus, mane orto ita reperiunt cuncta horreorum habitacula ita repleta tritico, ut vix vel ceserari ostium posset. Accepto autem cibo gratias egerunt Deo. Post multos verò annos iterum deficiente cibo, clamauerunt Monachi ad Abbatem, qui ait: Vigilemus, ac deprecemur Dominum, & forsitan transmutere dignabitur alimenta. Denique prostrantur ad pavementum templi. Vigilantes itaque noctem in Psalmis, hymnisque & canticis spiritualibus, cum se post matutinas somno dedissent, venit angelus Domini, & posuit super altare multitudinē innumeratā: ierant enim ostia ædis obserata. Exsurgente autem mane Abbate cum Monachis ad celebrandum cursum, viderunt multitudinem auri super altare. Et ait Abbas custodi ædituo. Quis perfectorum huc ingressus est, qui hæc detulit? respondit. Post egressum vestrum nullus hic hominum accessum habuit, sed ostij clauem munitam retinui, & mecum habui, donec surgeres ad commouendum signum. Tunc stupens Abbas cum Monachis munus cæleste intellexit, gratiasque Deo agens, collegit, comparatisque victui necessarijs, plebem creditam effluenter refecit. Nec mirum, si B. VIRGO sine labore suis protulit victum, quæ sine coita viri concipiens, Virgo permansit & post partum. hæc ex Gregorio Turonensi lib. 1. de gloria martyrum, cap. 11.

MERCATOR AD INOPIAM REDACTUM, sub Deipara fideiussione pecuniam à ludæo accepit, quam ope Deipara præscripta die restituit, ex Dionysio Carthusiano.

*Imago
Deipara*

34 **C**onstantinopoli quidam Mercator diues, & iustus ad tantam devenit inopiā,

ut à quodam Iudæo sibi postulauerit mutuari pro pecunia pecuniam, dicens: Dabo tibi fideiussorem meam sanctam Mariam & eius Imaginem; quod die decesserit statuto tibi persoluar. Acquisitū Iudæus à Mercatore sciens sanctam Mariam esse post Deum præ quidam matrem spem Christianorum. Perrexit ergo Iudæus mercator cum pecunia in Alexandriam, & ita usque ad fra annum multas valde ibi acquisiuit pecunias: Cumque die statuto imminente non nisi in reposito ad hoc apto. scriptum quoque nat. annulo suo signatum tale apposuit. Suicipe Abraham pecuniam quam mihi accommodasti. Et nocte diei, quo fuerat pecunia persoluenda posuit repositorium illud supra mare, rogans Virginem piam, ut repositorium illud ad Constantinopolim, atque ad manus præfati Iudæi dirigeret. O magna fides viri, sed maior gratia Virginis sanctæ: Nam ipsa dirigente repositorium illud per tanta maris spatia vna nocte peruenit vique ad litus Constantinopolitanum. Porro Iudæus pro pecunia sua sollicitus mane exiit ad litus si forte aliquam videre posset Navim de Alexandria venientem; & ecce vidit repositorium applicari ad litus: quod sumens, ac titulum legens, accepit repente pecuniam. Et quoniam nullus affuit, eam abscondit; redeunteque mercatore nomine Theodorico Iudæus petijt debitum sibi solui. Respondit Mercator se illud sibi misisse, sed Iudæus negavit se accepisse, Causa autem ad Iudicem deducta, Iudex dictavit, ut Iudæus coram fideiussore, videlicet sanctæ Virginis imagine iuraret se non accepisse illam pecuniam. quod cum Iudæus coram cunctis iuraret, sermo ab imagine prodijt, dicens, Mentiris, quoniam repositorium cum pecunia accepisti, & abscondisti. Tunc confusus Iudæus totam rei veritatem aperuit, seque Christianum fieri postulavit. Quibus cognitis plures Iudæi facti sunt Christiani. hæc Carthusianus serm. quarto in Assumptione B. Virginis Mariæ. Idem exemplū paucis mutatis habet Vincentius in speculo hist. lib. 7. c. 22.

De

De septimo beneficiorum genere, quod est
sterilitate laborantes prole
donare

ALIQVI STERILITATE LABO-
rantes filios, eorum, sanctitate praeclaros Deipara
munere susceperunt.

Mariana
Sterilis S.
Ulfonsi
mater vo-
ta B. Virgi-
ni dicato
concepta.

Apparet
Maria ma-
tri S. Ste-
phani lu-
novis mar-
tyr ei signa-
secutum,
quem sibi
deuoverat
filium pro-
mitti.

Damaſce-
nus.
Surius
Martiro-
logi Rom.
Ster la

Blanca Gal
lia Regina
postquam
Rosarij B.
Virg. deuo-
tioni est

sanctus Reginae suavit, si prolem expeteret, ut
maximo animi ardore & contentione Deipa- *addicta ff-*
rae Psalterium, seu Rosarium, & pronunciarer *lium con-*
ipsa, & alijs quotquot posset, distribuendum *cepta.*
curaret; modum insuper, ac rationem eius re-
citandi traderet, speraretque praepotentem
Deum Deiparae patrocinio, ac eorum, qui
Rosarium recitarent, precibus, omnibus eius
votis satisfacturum. mox Regina Rosarij pron-
unciandi modum addiscit; docet; ac toto
Galliae Regno promulgandum diligenter cur-
rat. Cumque pie exercitationi insisteret, di-
uina benignitate facta voti compos Ludouic-
cum peperit, qui deinde Galliae Rex sanctita-
te praeclarus, pluribus illustri miraculis, San-
ctorum Cathalogo est adscriptus. ita Ferdinandus
de Castiglion in Chron. Ordinis Praedicatorum
par. 1. lib. 1. cap. 7.

S. Albertus Carmelita ex parentibus, qui De S. Al-
sex supra viginti annos in sterilitate vixerant, *berto Car-*
voto Deiparae nuncupato, procreatus est; quae- *milita.*
admodum uberius diximus capite 35. *cap. 5.*

37 Ad hoc genus beneficiorum, quo parentes
steriles Deiparae fauore prolem sunt adepti, re- *Apparet*
uocare possumus illud, quo de Roberto primo *Deipara*
Cisterciensi Abbate, viro sanctitate claris- *matris Ro-*
simo litteris proditum est, cuius matri cum *berti Ci-*
adhuc eum gestaret in utero, Deipara semel, *sterciensis*
atque iterum per quietem apparuit; aureum *Abbatis*
manu praefrens annulum, dixitque ei: O *sibiq; filij,*
Ermgardis (hoc ei nomen erat) volo filium, *quem illa*
quem gestas in utero, mihi hoc annulo des- *in utero*
ponsant: expletis igitur diebus Ermgardis fili- *gestabat*
um enixa. Robertum vocauit. Is porro quin- *desponsan-*
to decimo suae aetatis anno apud S. Petrum de *dum pra-*
Cella regulari suscepto habitu, totum se Dei *dicis*
Deiparaeque mancipauit obsequijs; qui postea
primus Abbas Molismensis, primus item Ab-
bas extitit Cisterciensis coenobij, ex quo deinde
Ordo ille sub Deiparae patrocinio magno
Ecclesiae bono per S. Bernardum Virginis stu-
diosissimum valde est propagatus: tandem S.
Robertus anno aetatis 83; migravit in Coelum
haec in vita eiusdem apud Surium die 29
Aprilis.

Huc etiam spectare videtur, quod de S. Bri-
gitta femina diuinis Reuelationibus inclita
narratur, quam periculosè, quandoq; in par-
tu laborantem, matrona quaedam albo se-
rico amictu induta ad eam ingrediebatur
singula decumbentis membra palpans,
cumque iustus ex ea egrederetur, mox
T t t 2 sine

Ferdinan-
Castiglion

Apparet
Deipara
matris Ro-
berti Ci-
sterciensis
Abbatis
sibiq; filij,
quem illa
in utero
gestabat
desponsan-
dum pra-
dicis

Surius.
S. Brigitta
in partu
laborans à
Deipara
iuuatur

sine vlla difficultate fecerit edidit. Non dubium quin B. Maria fuerit, sicut ei postmodum per reuelationem indicauit. ex eius vita apud Suringum die Iulij 23.

De octauo beneficiorum genere, quod est à persecutionum molestijs eripere.

CISTERCIENSIVM ORDO IN SVA

*immunitate ab Innocentio III. Deipara
monitu conferuatur.*

38 MEMORABILE est illud, quod de Cisterciensibus ab imminente quadam tribulatione singulari Deiparæ beneuolentiæ significatione liberatis, Cæsarius lib. 7. cap. 6. narrat his verbis: Tempore illo, quo Balduuicinus Comes Flandriæ cum cruce signatis Constantinopolim expugnauit, D. Papa Innocentius Ordini literis suis mandauerat, vt quadragesimam partem omnium rerum suarum mobilium in succursum terræ sanctæ transmitteret. Ordo verò priuilegijs sibi ab eius antecessoribus indultis innitens, ne libertatem concessam, vertere videretur in seruitutem, tam grandi exactiõni subiacere non acquieuit. Vnde Innocentius furens, in tantum Ordini indignabatur, vt dignitatibus secularibus indulgere proponeret, quatenus possessiones Ordinis sibi usurparent. In proximo generali Capitulo Abbates, qui confluxerant, spem suam in beata Dei genitrice Maria, quæ Ordinis Patrona est, & Aduocata, ponentes, scientes sententiam malè conceptam, eius precibus, & meritis facillè posse reuocari, speciales pro eadem necessitate vsque ad proximum Capitulum orationes iniunxerunt. Hoc etiam adijcens, vt à capite quadragesimæ nudis pedibus de capitulo exeuntes septem Psalmos cum Litania cantarent: quod & fecimus. Interim beata Dei Genitrix Virgo Maria, cuiusdam religioso nomine Reinero, iam dicti Innocentij confessori apparens, in hæc verba eidem mandauit: Tu Ordinem Cisterciensem, cuius Aduocata sum ego, destruere conaris, sed non præualebis: & nisi citius de tuo malo proposito resipiscas, ego te, & omnem potestatem tuam conteram. Huiusmodi nuncio Dominus Innocentius audito, sciens Reinero virum esse sanctum, ac veracem, timuit, in tantum de concepto peccato poenitens,

vt Ordinis priuilegia roboraret. hoc adijcens, vt primo omnium negotia Ordinis in curia expedirentur: quam indulgentiam cum tam sua bulla, quam omnium Cardinalium subscriptionibus confirmaret; & vnus tantum nigri Ordinis Cardinalis contradiceret, ita in illum exarsit, vt statim eum amouere minaretur. Cumque hæc in proximo Capitulo Patribus nostris innotuissent, Christum, cuiusque Genitricem Virginem Mariam de tam inopinata mutatione glorificantes, orationes iniunctas cum gratiarum actione dimiserunt. hæc Cæsarius.

CISTERCIENSES AB EXILIO

*per Imperatorem intontato
reuocantur.*

39 ET sanè idem Cisterciensis Ordo sanctæ Aledis Apostolicæ communionem nulla Imperatorum eam prosequendum habita ratione fideliter retinebat. quod ex subjecto exemplo, auctore eodem Cæsario lib. 2. exempl. cap. 19. cognoscere licet. Tempore, inquit, schismatis, quod fuit inter Alexandrum & Callistum sub Frederico Imperatore, qui eiusdem schismatis auctor erat, & defensor, Antiphonam compellebantur omnes Ecclesie per vniuersum Orbem Romanum literis Imperialibus iurare fidelitatem, & obedientiam Callisto, quem ipse Papam creauerat; resistentes verò iussi sunt exulare. cum huiusmodi litteræ exhiberentur conuentui de Hemmenode, & fratres vnanimi consilio dicerent, ne quaquam velle recedere ab vnitatis: præceptum est eis, vt celerius exirent de Romano Imperio. Viri illi virtutis, diuinum timorem minis Regijs anteponentes, cum iam res suas, & vestimenta sarcinassent, ordinatque fuissent in diuersas domos Regni Francorum, dicebat vnus eorum venerabili Sacerdoti Dauid Monacho ibidem; Pater ignotas, quia omnes migrabimus de loco isto? Ita enim intentus erat cœlestibus, vt quid in exterioribus ageretur, profus ignoraret: cui cum inuanti, & interroganti causam, ille negotium totum explicaret, maximam in Domino habens fiducia, vir beatus respondit; Confortamini fratres non enim deserit Dominus sperantes in se; Antiphonam, quæ in nocte dicitur super Magnificat fortiter, & cum lacrymis cantate, & Dominus consolabitur vos.

erat autem Dominica ante Aduentum, in qua Antiphona est super Magnificat: *Qui exalorum contines thronos, & abyssos innumeris, terram pugno concludis, exaudi nos in gemitibus nostris.* Ipse vero sanctus intrans Oratorium, effudit animam suam in oratione cum multis lacrymis diuinam interpellans clementiam. Ac quietescentes ejus consilio fratres eandem Antiphonam tanto intentius cantabant, quanto fortius cantantes angustia premebat, & ad eantandum incitabat. Flexus pius Dominus lacrymis seruium suorum, Imperatoris cor mutauit, & missæ sunt literæ sub festinatione, ut manerent, orenique pro Imperio. Ex his poteris colligere, quam efficacies sint in auribus Dei lacrymæ contritionis. hæc Casarij.

gestam Thomas Cantipratenfis libro 1. apud cap. 23. par. 2. & 3. in hunc modum narrat. *donatur. Cantipra-*
Filia fuit viri pauperissimi, & cum puella non- *tenfis*
dum septennis muto interius seruire spiritus traheretur, rogauit patrem cum lacrymis, ut sibi psalterium compararet cui pater. Vnde, inquit, filia psalterium comparabo, qui vix tibi quotidie panem lucrari sufficio? Mox illa conuersa suppliciter ad matrem Christi orauit, & dixit: O beata Maria mater Christi, da mihi psalterium, quod pater dare non potest, & ero perpetuo ancilla tua. In hac igitur simplicitatis prece perseverauit illa per annum, & ecce in somnis apparuit ei beata Virgo Maria ferens, ut ei videbatur, in manu duo psalteria, & dicens ei: Accipe nunc filia mea ex duobus quodcumque elegeris. Nec mora, ubi cum maximo tripudio elegit unum, disparent B. Virgine, puella de somnis euigilans, nihil inuenit in manibus suis, & illam se conquerens à matre Christi, flere coepit uberissime. Quod ut audiuit pater irrisit filia, & consolans eam Vade, inquit, tantum diebus Dominicis, & festiuis ad magistram, quæ filias diuinum psalterium docet, & primo discas legere, & postea B. Maria tibi psalterium forsitan procurabit. Mira res, quod ubi puella simpliciter accepit, & ad magistram, quæ diuitem filias docebat, venit, psalterium inspexit, & legit: & sic B. Maria multo miraculosius promissum suæ dignationis impleuit. Quod ut viderunt honestæ & diuites matronæ parochiæ, emerunt puellæ psalterium, & subsequenti tempore cum eam in Christi seruitio alacrem cernerent, & deuotam, eidem juxta Ecclesiam cellulam pro reclusorio locauerunt, in quæ, ut idem auctor testatur, (qui eam familiariter nouit) inclusa manebat, & lorica ferrea ad carnem induta, asperitiam vitam ducens orationibus vacabat, sic ille.

Alia simi
lia exem-
pla
Cap. 35.
Simile quid in Ordine Prædicatorum accidisse diximus cap. 35. cum Innocentij 1. V. tempore, ob eorum priuilegia impedita, iactarentur magno turbine, à quo Deiparam indictis precibus, & quotidianis Litanij inuocantes, liberati sunt.

Idem in quadam contra Societatem nostrâ excitata procella evenit, quæ implorata Deiparæ ope, & indictis ejus Litanij sedata est, quemadmodum c. 35. diximus.

De nono beneficiorum genere, quod est in rebus etiam paruis benignè exaudire.

DEIPARA IN REBUS ETIAM PARUIS suos clientes exaudire non de dignatur. ex Gregorio, & Thomæ Cantipratenji.

S. Bonifa-
cijs Ferenti-
na Ciuita-
ti Episco-
po, duo de-
cim num-
mos au-
reos, elec-
tosyna no-
mine roga-
to B. Vir-
go suspendi-
ta.
Psalterii
seruicij
puella à
Deipara

40 Sanctus Bonifacius Ferentinæ Ciuitatis Episcopus, cum duodecim aureos sui nepotis, eo inscio in elemosynam pauperibus erogasset, eosque postea nepos sibi restitui importunè flagitaret; B. Virginis Ecclesiam ingressus, elevatis manibus, excelsis vestimento orauit, ut ei redderet, unde turris nepotis insania mitigaretur: tunc repente in veste inuenit duodecim aureos, perinde fulgentes, quasi ex igne producti eadem hora fuissent. hæc ex Gregorio lib. 1. dialog. c. 9.

Puella quoque septennis psalterii libellum, (qui ante artis impressoriæ inventionem carerebatur,) à Deipara enixè petens, legendi peritiam cum psalterio est consecuta. Rem

De decimo beneficiorum genere, quod est ingenio rudibus scientiam conferre.

HERMANNUS CONTRACTVS SACRATURUM scripturarum scientiam à Deipara consequitur.

41 HERMANNUS Contractus sic dictus, Hermannus quod omnibus corporis membris in- *rum Con-*
Tu 3 de à

*graculus
scientiarū
peritiam à
Virgine
consequi-
tur.
Trithem.*

de à iuventute captus esset, ex Comite de We-
ringen nobili genere in Suevia ortus, Cæno-
bia Ordinis S. Benedicti, circa annum Domini
1060. claruit. ei cum teste Trithemio cap. 2.
de viris illustribus Ordinis S. Benedicti c.
84. Dei Genitricem pro valetudine conse-
quenda enixius precaretur; ab eadem per vi-
sum opto datur, utrum omnium scriptura-
rum scientiam, an bonam corporis valetudi-
nem consequi mallet: cumque illud huic præ-
tulisset: ex eo tempore cum rudis esset, & idiota,
rebus tamen spiritualibus, ac pietati dedi-
tus, & scripturarum studio accensus, usque eo
profecit, ut & in diuinis literis, & in omnibus
humanis disciplinis, Philosophia, Astrono-
mia, Musica. Poësi ad summam eruditionem
peruenerit, nullique ætate sua secundus fuerit:
trium quoque linguarum idiomas, Latinæ
scilicet, Græcæ, & Arabicæ (cujus quidem
plus propter Philosophos Arabes, qui eo tem-
pore clarebant, non parum utilitatis afferebat)
perinde callebat, ac si eas cum nutris lacte
suxisset. hæc omnia ex Trithemio. Ab eo-
dem hoc Hermanno, teste Trithemio, edita est
inter alia Cantica, Antiphona illa in Ecclesia-
stico officio celebris, cujus initium est *Salua*
Regina, usque ad eam Virgini grata, ut ab Ange-
lis decantari audita sit, & plurima circa eam
miracula, quemadmodum cap. 39. dicimus,
contigisse narrenter.

*Angeli Sal-
uæ Regina
canentes
audiuntur
Cap. 39.*

RUPERTVS TVITIENSIS DEI-
para favore doctissimus euadit.

*Rupertus
Tutienfis
scientiarū
eruditione
à B. Virgi-
ne accept.
Trithem.*

42 **N**ec verò prætereundus est Rupertus
Abbas Tutienfis, qui æquè vita, ac do-
ctrina clarissimus anno Domini 1020. floruit:
nam cum Idiota esset (inquit Trithemius lib.
cit. cap. 109.) & parum de scripturis sanctis
posset intelligere; orationibus tamen, & de-
uotioni semper intentus, beatissimam Dei ge-
nitricem Mariam sedulis precibus orabat, qua-
tenus sibi à filio suo Domino nostro Jesu Chri-
sto, qui fons est sapientiæ, intellectum, &
scientiam scripturarum impetraret. Appa-
rens igitur ei beatissima Virgo in visione dixit;
Orationes tuas audiui, postulata impetraui;
ecce omnium scripturarum tibi arcana pate-
scunt, ita ut similem hoc tempore habeas ne-
minem, Tantum ne torpescas otio, ne gra-
tiam tibi collatam prætereas. Alia insuper
secretiora sibi dicta fuisse in quodam loco sa-

tetur, quæ tamen non audeat exprimere: ex eo
igitur tempore, usque ad diem mortis suæ, tan-
to amore, & desiderio sacras scripturas intel-
lexit, & exposuit, ut ab earum studio nunquam
cessaret: semper legit, orauit, aut scripsit, ut no-
horis quidem iuxta morem cæterorum parceret
nocturnis. quod ut liberius posset facere, cu-
ram temporalium rerum alijs commisit ido-
neis, ipse internis tantum studijs insistebat. hæc
ad verbum ex Trithemio.

ALBERTVS MAGNVS DEI PARÆ
beneficio ingenij acumen in scientijs
est adeptus.

43 **N**ec absimile est, quod de Alberto Ma-
gno legitur apud Ferdinandum à Ca-
stillo 2. par. Chronic. S. Dominici lib. 3. cap.
45. Is cum ab in eunte ætate Virginis colenda
studio, in primis esset in ejus honorè tanquam
peculiaris Advocatæ, certum quandam pre-
cum numerum, veluti famulus sui penum
singulis diebus perfoluebat, eamque obnixè
orabat, ut actiones suas omnes ad diuinum
obsequium, & animæ salutem dirigeret; seque
in eo vitæ statu, qui huic fini conlequendo
maximè congrueret, quasi manu sua colloca-
ret. tandem B. Virgo ei apparuit, ac minicè
recreatum admonuit, terrens rebus omnibus
nuncium remitteret, ad Prædicatorum Ordine-
m sese conferret. quod cum post aliquod
tempus nonnullis difficultatibus exhaustis
perfecisset, ac litterarum studijs operam daret,
esseque inter alios condiscipulos ingenio ru-
dis, & ad discendum planè ineptus, tanto ani-
mi dolore affectus est, ut de religiose vitæ in-
stituto deserendo, magnis tentationum flucti-
bus agigaretur.

Cum autem in eo cogitationum confictu
versaretur, nocte quadam per quietem sibi
visus est discessum à religione constituisse,
& jam per scalas ad ostium eo consilio pro-
perare, cum vigipes quatuor specie formo-
sissimæ transiunt ei prohibuerunt, à quibus
una, cum cur abire vellet, interrogaretur,
causatus est ingenij sui tarditatem. Verum
illa blandè hominem consolata monuit, ut
à Deipara mox affatura, cujus se ancillæ
profitebantur, certam opem expectaret: &
jam ab ijs ad Deiparam perductus, & beni-
gnè ab ea exceptus, cum interrogaretur quid
potissi-

*Alberti
Magno
doctrinam
de pietate
per asinam
sumit.*

potissimum expeteret respondit ipse, cupere se in Philosophia, cui eo tempore operam dabat, plurimum excellere. Deipara bono eum animo esse iubens, in ea facultate in insigni eruditione eum euasurum prædixit, additque, Vt autem intelligas mea ope, non tuo ingenio id te affecurum, extrema vita omnem doctrinam inter docendum ex tempore amittes, tradunt alij, quia naturalem scientiam potius, quam adolefcens attigerat, & non diuinam sibi dari poposcisset; idcirco hoc ei in extrema vita euenturum, Deiparam illi significasse, quicquid fuerit, ex illa hora breui in literis eos progressus fecit, vt præstantissimus suæ ætatis Philosophus sit habitus, & Magni nomen consecutus quod tum docendo, tum scribendo satis testatum posteris reliquit plurimos enim, eosque eximios habuit auditores: in ijs S. Thomam Aquinatem, Doctorem planè Angeli cum & Ecclesiæ lumen; plurimos etiam libros in Theologicis, & Philosophicis eruditione, & doctrina relectissimos edidit: in ijs de Virgine sua singulari patrona, librum prorsus admirabilem composuit. Nec tamen propterea tantus, ac talis Doctor ea, quæ ad spiritus profectum pertinent, negligebat: nam puritati cordis, regulari disciplina, & orationi minime studebat quod constantissime de Alberto testatur Thom. Cantipratensis eius auditor, veluti testis oculus, in lib. 2. apum cap. 57. num. 50. Tandem sub vitæ finem, senio confectus dum è cathedra doceret, omnium, quæ ad litterarum scientiam pertinent, repente oblitus, hæc quæ sibi adolefcenti acciderunt, narrauit; seque ad vitæ terminum peruenisse testatus est. itaque discessit, auditoribus cum lachrymis vberit non secus, ac si iam obijisset prosequentibus, reliquum deinde vitæ, in oratione, alijque pietatis officijs ad extremum vitæ spiritum maxima vitæ sanctitate traduxit.

Atque hæc de nonnullis, qui scientiarum, cognitionem Deiparæ opè iunt consecuti Consulto verò in præsentia prætereundum existimauimus Vdonem Episcopum Magdeburgensem, qui licet à Deipara scientiam sit adeptus, multis postea sceleribus, Dei in se iudicium prouocauit: quare & miserabili morte extinctus est; cuius historiam plenius in tract de Exemplis Deiparæ executi sumus.

De vade cimo beneficiorum genere, quod est martyres confortare.

DEIPARA CONFORTATRIX SANCTORUM Theodori, & Theophanis.

44 Inter alia Deiparæ beneficia, quibus suam, quam de fidelibus curam gerit, facile declarat, illud est; quod eos ad martyrium pro Christo fortiter lubeundum roborat, quem admodum apud S. Brigittam in sermone Angelico cap. 19. Angelus dixisse scribitur his verbis, Virgo Maria in hoc mundo ante Assumptionem ad bonorum confortationem, & errantium correctionem remanere permissa est. Erat enim magistra Apostolorum, Consolatrix Martyrum, Doctrix Confessorum, clarissimum speculum virginum, Consolatrix viduarum in coniugio viuentium saluberrima monitrix, atque omnium in fide catholica perfectissima Roboratrix. & mox Martyres quoque ad tribulationes gaudenter pro Christi nomine sufferendas animabat, qui pro ipsorum, & omnium salute, quam pluribus tribulationibus se ipsum sponte exposuerat, asserens se ipsam ante filij sui mortem 33. annis tribulationem cordis indefinenter in omni patientia pertulisse. hæc S. Brigitta, nos exemplis id confirmemus, si enim dum inter mortales degeret, id efficiebat, quanto magis idem in coelis regnans præstabit, vt propterea à Bonauentura in Lytanijs Deiparæ, ipsa iure optimo dicatur Confortatrix Martyrum.

SS. Theodorus, & Theophanes fratres à pueritia in Monasterio S. Sabæ nutriti, cum postea pro sanctarum Imaginum cultu aduersus Leonem Armenum verberibus affecti, & exilio relegati strenuè decertassent: rursus Theophilo Imperatori Iconomacho constanter resistentes multa tormenta perpessi, in suis cruciatibus Deiparæ opem implorabant, quid in epistola ab eodem S. Theodoro ad Ioannem Cyzici Episcopum data, videre licet, vbi de hac ipsa re, & de tormentis sibi, fratrisque pro eodem cultu sanctarum Imaginum illatis agitur: cuius verba hæc sunt, Imperator iussi nos exui, cum ambo autè exuti essemus verberabat ego, sic assidue clamante Imperatore, & eos, qui flagellabatur, adiuuante, Sic te in

S. Brigitta Reuelatio de Spiritu sui misericordiam Deiparæ.

SS. Theod. & Theophanes fratres in cruciatibus Deiparæ innocentiæ.

Albertus Magnus doctor in epistola ad clarissimos.

Thomas Cantipratensis.

me geris? da pulchrè. Verberabatur itaque & tergum, & pectus absque vlla clementia, & misericordia Ego verò cum diu flagijs cederet, vociferabar: Nihil peccauimus in tuum Impetium & rursus Domine miserere, & sancta Deipara, veni ad nostrum auxilium. Deinde etiam verberantur fratrem similiter clamantem, & dicentem: Sancta Deipara, ipsa quoque fugisti in Ægyptum, portans tuum filium, Respice ad me, qui propter similem tibi fugam punior, Domine, Domine, qui liberas pauperem à manu eorum, qui sunt eo fortiores, ne diu differas tuum nobis dare auxilium. Et cum sic ambos concidisset quantum volebat iussit nos exire.

Et hi tandem præclarissimi Christi athletæ post alios cruciatus in exilium pulsi sunt, vbi S. Theodorus in carcere expirauit: Theophanes verò pace demum Ecclesiæ reddita, factus Nycænus Episcopus, quieuit in Domino. quorum anniuersaria celebritas in Martyrologio recolitur die 27. Decembris. hæc ex eorundem martyrio, quod ex Metaphraste recitat Surius tom. 6.

Martyr.
Rom.
Metaphr.
Surius.

ANDREAS CUIVS IN SVIS PRO
Christi fidem tormentis Deipara inuocatio-
nis visior euadit.

B. Andr.
de Chio
cruciatus
plurimos
Mariæ in-
uocatio-
superabat.
Georgius
Trapezun-
Canisius.

45. IN his æterna memoria dignum videtur exemplum Andreæ de Chio martyris clarissimi natione Græci, qui Virginem in suis acerbissimis tormentis inuocabat, per quam tandem victor euasit. Huius martyrium litteris consignauit Georgius Trapezuntius Auditor grauis, qui, vt animaduertit Canisius lib. 5. de B. Virg. cap. 19. Græcus ipse de Græco martyre in vrbe Constantinopoli rem per magistratus publicè gestam, Christianis, ac Mahumethanis nouissimam descripsit: nos paucis huius martyrij historiam complectemur, quæ anno primo Pauli Papæ 11. qui erat Dominicæ Incarnationis 1465. die 29. Maij contigit, quam fufius refert Surius tomo 7. ad diem 29. Maij. Hic enim Andreas in Chio natus, & educatus castitatem Deiparæ vouerat, & moribus grauis etiam ab inanibus verbis sibi cauere cupiebat. Is à Mahumethanis Constantinopoli captus, & ad Christi fidem abnegandam sollicitatus, cum constantissimè renueret, sæuissimis tormentis nouies, antequam capite plecteretur, est excruciatu;

Surius.

nam 20. Maij flagellis, atque loris dirissimè cælus, sed in principio flagellorum (ut verbis vtat Trapezuntij) contremuisse dicitur, & manibus ad pectus contractis, ac digitis in pugnam cōpressis, magna exclamasse voce, Virgo Maria adiuua me. Inde pedibus altero ad alterum ad ductis stetit rectus in iisdem vestigijs, mirabile dictu, vsq; ad Solis occasum. Secunda die ferreis vngulis tergora pridie flagellata dilaceratur, sed Christi miles idem fecit, & Virginem magna voce inuocauit. Tertia die ei membra è suis locis diuelluntur. Quarta humeri carnibus per gladios denudantur. Quinta ciues carnibus cum noua colis lenè spoilantur. Sexta, partes inter genua, & ciues carnibus denudantur. Septima, suræ carnibus denudantur. Octaua, femur cum vicinis partibus excoriantur. Nona, totum corpus à capite ad pedes verberibus cæditur, & maxilla vna vno ictu carne denudatur, semel singulis quibusque congressibus magna voce initio inuocata Virgine victor recessit. Tandem sequenti die, quæ fuit 29. Maij vivax, & diuinitus sanus effectus perducitur: & cum in crucem Domini, & in Virginem matrem suam constantiam acceptam referret, securi percutitur, & à Christianis, permittente Turcarum Rege, honorificè sepelitur. Cuius corpus integrum post aliquot menses ab eius martyrio elapsos, vidit ipse Trapezuntius in sepulchro iacere eo corporis colore, tali vultus splendore, & habitu, vt non animum expirasse, sed dormire videretur. hæc Trapezuntius.

DE DVODECIMO BENEFICIORVM
genere, quod est in omnibus necessitatibus præsto esse.

DEVOTI BEATISSIMÆ VIRGINIS
à periculis liberantur.

46. CVM ad hoc genus reliqua Deiparæ in homines beneficia, quæ superioribus beneficiorum generibus non comprehenduntur, generatim spectent; atque adeo propter eorum multitudinem, ac varietatem, breui compendio concludi nequeant: idcirco ne plus æquo in ijs recensendis, ita mouemur, Lectorem remittimus ad cap. 20. & ad peculiarem tractatum de exemplis, & Miraculis Deiparæ in calce operis collocatum, de his qui totus ferè in eiusmodi beneficijs enar-
randis

Esse con-
pauit
rupit
obitu
seruauit

Sapientia
Com
dada
gino di
mul
per
ab in
uicio
culo le
ranter

Solid
gino
cio
eius
tunc
Aug